

Ainevaldkond: KUNSTIAINED		
1. Valdkonnapädevus		
<p>Kunstiainete valdkonnapädevuse eesmärk on äratada õpilastes huvi kunsti vastu ning arendada nende oskusi ja teadmisi muusika, kunsti ja visuaalkultuuri valdkonnas. Õpilased loovad, uurivad ja tõlgendavad, kasutades erinevaid väljendusvahendeid ning mõtestavad kultuurinähtusi. Samuti mõistavad nad kunsti ja muusika tähtsust tänapäeva ühiskonnas ning osalevad kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastajana ja vastuvõtjana. Loov eluhoiak aitab neil probleeme loovalt lahendada.</p>		
2. Ainevaldkonna õppeained		
<p>Kunstiained valdkonna õppeained on kunst ja käsitöö (I kooliastmes), kunst (II ja III kooliastmes) ja muusikaõpetus.</p>		
I kooliaste (tunnijaotus aineti ja klassiti)	II kooliaste (tunnijaotus aineti ja klassiti)	III kooliaste (tunnijaotus aineti ja klassiti)
Kunst ja käsitöö - 9 tundi Muusikaõpetus - 6 tundi	Kunst - 3 tundi Muusikaõpetus - 4 tundi	Kunst - 3 tundi Muusikaõpetus - 3 tundi
3. Ainevaldkonna kirjeldus ja õppeainete kirjeldused		
<p>Kunstiainete valdkond põhineb arusaamal, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist. Kunstid (muusika, kunst, kirjandus, draama, film, tants) ja laiemalt kultuur (visuaalkultuur, pärand- ja pärimuskultuur jms) on inimese kaaslane kogu elu vältel. Kunstid aitavad arendada väärtushinnanguid, suhtluskultuuri, empaatiat ning kriitilist mõtlemist. Lisaks professionaalsele kõrgkultuurile on oluline ka uuriv ja leiutav looming ning kultuur kui inimtegevus laiemalt.</p>		
Kunst	Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid.	
Muusika	II kooliastme õpilasele omast teadmishimu ning aktiivsust rakendatakse kõigis muusikalistes tegevustes. Selles eas tähtsustub töö õpilaste individuaalseid muusikalisi võimeid arendades ning rakendades	

erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised tegevused on selleski kooliastmes laulmine ja pillimäng.

Muusikatunnis lauldakse *a cappella* ja saatega ühe- ja kahehäälselt. Jätkatakse õpilaste vokaalsete võimete arendamist (hingamine, tämber, diapasoon, intonatsioon), arvestades õpilase häälemurde perioodiga. Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist.

Pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes mängides, kus pööratakse tähelepanu ansambli mänguoskuse kujundamisele. Suunatakse kuulama pillide tämbrilisi omadusi ja nende kokkusobivust koosmängus. Arendatakse rütmi- ja plaatpillide, ning võimalusel ka teiste pillide mängimise oskust ja vilumust.

Muusikalise liikumise kaudu arendatakse õpilastes julgust end vabalt väljendada. Muusikalises liikumises on keskmes eesti ning teiste rahvaste tantsud. Muusikalist liikumist kasutatakse erinevate karakterite väljendamisel ja muusikavormide tundmaõppimisel. Omaloominguliste liikumisimprovisatsioonide kaudu toetatakse loovuse arengut muusikas.

Muusika kuulamise on oluline muusika kuulamisoskuste kinnistamine. Muusika kuulamisel tutvutakse eesti ja teiste rahvaste muusikaga, erinevate muusikažanritega ja muusikainstrumentidega. Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapaladid analüüsides ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes. Otsitakse infot heliloojate ja kodukoha loomeinimeste kohta (interpreet, luuletaja jt) ning tutvutakse nende loominguga. Kujuneb kriitiline suhtumine internetis leiduvasse muusikasse.

Omalooming võimaldab omandatud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust, loovalt katsetada ning rakendada uutes olukordades (kaasmängud, *ostinato*'d, rütmilis-meloodilised improvisatsioonid, iseseisvad muusikapalad, muusikaline liikumine, tekstide loomine jne). Leitakse loomingulisi ühisosi erinevate ainevaldkondadega (keeled, kunst, kirjandus jt).

Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust. Õpilaste muusikalist eneseväljendust ja isikupärast esinemisoskust toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms). Laulupeo traditsiooni edasikandumisel tähtsustub õpilaste osavõtt (kooli)kooi tegevuses.

	<p>Silmaringi avardamise, kontserdikultuuri kujundamise ja muusika kuulamise kogemuse saamise eesmärgil käiakse õppekäikudel (kontserdid, muusikaetendused, muuseumid jne). Kohtutakse kodupaiga, aga ka Eesti tuntud heliloojate ja interpretidega. Õppekäikudel kogetut arutletakse ja analüüsitakse õpetaja kaasabil.</p> <p>Muusikaliste tegevuste kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära. Õppimises ja õpetamises pööratakse tähelepanu hariduslike erivajadustega (sh muusikaliselt andekate) õpilaste võimete arendamisele</p>
--	--

4. Lõimingu korraldamine ainevaldkonnas

I.Üldpädevuste kujundamine	II.Lõiming ainevaldkondadega	III.Läbivad teemad
<p>1-väärtuspädevus 2-sotsiaalne pädevus 3-enesemääratluspädevus 4-õpipädevus 5-suhtluspädevus 6-matemaatikapädevus 7-ettevõtlikkuspädevus 8- digipädevus</p> <p>Õpilane: 1) tunneb rõõmu nii iseseisvast kui ka ühisest muusikategevusest ja väärtustab musitseerimist; 2) teadvustab ja hindab oma muusikavõimeid, arendab neid muusikategevustes – laulmises, pillimängus, omaloomingus ja muusikalises liikumises; 3) kuulab süvenenult Eesti ja teiste rahvaste muusikat ning arutleb muusika üle; 4) osaleb aktiivselt muusikaloomes, katsetab oma ideid erinevates muusikategevustes ja sobivates digikeskkondades, on püsiv lahendusi otsides; 5) suhtub lugupidavalt enda</p>	<p>1-keel ja kirjandus 2-võõrkeeled 3-matemaatika 4-loodusained 5-sotsiaalsained 6-kunstiained 7-tehnoloogia 8-kehaline kasvatus Lõiming: Eesti keel. Laulurepertuaari kaudu eri ajastute ja piirkondade keelekasutusega tutvumine; eesmärgistatud kuulamine ja lugemine, kuulatu ja loetu märkmete tegemine ja selle kohta arvamuse esitamine suuliselt või kirjalikult; õpitavate laulude või kuulatavate muusikapaladega seotud teemadel vestlemine; eri tüüpi tekstidest vajaliku teabe leidmine ja usaldusvääruse hindamine; esitluse koostamine ja ettekanne; õigehääldus ja õigekiri, sh pealkirja vormistamine; sõnade silbitamine laulusõnades; laulusõnade tähenduse selgitamine; muusika oskussõnavara ja noodisümbolite tutvustamine; lihtsate laulusõnade loomine.</p>	<p>1-Elukestev õpe ja karjääri planeerimine 2-keskkond ja jätkusuutlik areng 3-kodanikualgatus ja ettevõtlikkus 4-kultuuriline identiteet 5-teabekeskond 6-tehnoloogia ja innovatsioon 7-tervis ja ohutus 8-väärtused ja kõlblus</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine. Muusikalise eneseväljenduse abil kujundatakse õpilaste individuaalset eripära, avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Õpilasi suunatakse muusikakooli õpingutele. Tutvutakse erinevate muusikast lähtuvate elukutsetega: helilooja, dirigent, laulja, muusik jne. Läbi ühismusitseerimise ja kooslaulmise arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng. Keskendutakse peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises</p>

ja kaaslaste loominguusse, põhjendab ning analüüsib oma arvamusi ja valikuid; 6) mõistab enda seotust Eesti kultuuripärandiga ja väärtustab laulupidu; 7) märkab ja teadvustab kultuurilist mitmekesisust ning suhtub lugupidavalt eri rahvuskultuuridesse; 8) leiab muusikainfot eri teabeallikatest ning käitub vastutustundlikult virtuaalmaailmas; 9) väärtustab loojat ja loomingut ning on teadlik autoriõigusest;

10) väärtustab teadmisi ja oskusi muusikategevustes, rakendades muusikalist kirjaoskust (helivältsused, rütmifiguurid ja pausid: TA, Ti-Ti, Tiri-Tiri, Taa, Ti-tiri, Tiri-ti, Tai-ritaktimõõdud 2/4, 3/3, 4/4, C ja eeltakt;;

muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele).

Musitseerimine: laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, muusikaline omalooming

Laulmine

Õpilane:

1) laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt; 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehäälseid laule,

Kirjandus. Kirjandustunnis käsitletavate luuletajate tekstidel põhinevate laulude laulmine; laulutekstina kasutatava luuletuse kui terviku mõistmine; pärimuskultuur; kooli- ja kodukandipärimus; rahvaluule ja selle lühivormid; arutlemine mõne muusikateoses käsitletud teema või probleemi üle, järelduste tegemine; lauldava seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga; luuleteksti väljendusvahendite tundmaõppimine; laulusõnade loomine; loovkirjutamine loetu või kuuldu põhjal.

Kehaline kasvatus. Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu; laulu- ja ringmängud, erinevate rahvaste rahvatantsud (kehaline aktiivsus; liikumine ja kultuur); õige kehahoid ja keha tunnetamine lauldes (liikumisoskus; tervis ja kehalised võimed); hingamine (tervis ja kehalised võimed); koordineerimine; muusikalise liikumise kujundamine laulu karakteri järgi (liikumine ja kultuur; vaimne ja kehaline tasakaal); mäng kehapiiril; tempo.

Kunst. Teose, autori ja loomingu määratlus. Kuulatud muusika visualiseerimine, muusikapala karakteri, sisu, meeoleolu jne väljendamine kunstitegevustes. Muusika kujutamine värvides; abstraktse pildi joonistamine -

ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Teadvustatakse ümbritsevat loodus- või tehiskeskkonda ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist loomingu allikana ja arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse (naturaalpillide kasutamine) ning elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end vastutustundliku tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt. Toetatakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks. Muusikalise sõnumiga antakse edasi keskkonna probleeme. Väärtustatakse pärandkultuuri ning rahvuskultuuri jätkusuutlikku arengut.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

Ühismusitseerimise käigus arendatakse koostöö- ja teistega arvestamise oskust. Loovülesannete ja projektide kaudu toetatakse ettevõtlikkust ja õpilaste initsiatiivi. Ühiste otsuste (nt laulurepertuaari valimisel) langetamise kaudu, osaledes kooli ja kogukonna üritustel ning õpilasi ühisürituste korraldamisesse kaasates kujundatakse valmisolekut olla vastutustundlik demokraatliku kodanikuühiskonna liige.

Kultuuriline identiteet. Taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo käigus, omab ettekujutust kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast, väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust, on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Tähtis on kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja

<p>kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>3) väärtustab ühislaulmist, laulab peast kooliastme ühislaulu: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Eesti lipp“ (E. Vörk / M. Lipp), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann / Fr. Kuhlbars), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvaviis / M. Körber), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul / L. Koidula), „Püha öö“ (F. Gruber / J. Mohr, tõlkinud K. A. Hermann), „Majakene mere ääres“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa);</p> <p>5) rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust, kasutab laulu õppides relatiivseid astmeid.</p> <p>Pillimäng Õpilane:</p> <p>1) süvendab I kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);</p> <p>2) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga;</p> <p>3) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.</p> <p>Muusikaline liikumine Õpilane:</p> <p>1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid</p>	<p>kõlad ja vormid, kõlad ja värvid. Pillide kujutamine kunstitöodes. Erinevate ajastute, maade ja rahvaste kunstiteosed, arhitektuur ja muusika. Muusikalise kujunduse loomine animatsioonile või videole. Plakati loomine kontserdi reklaamimiseks ja ja heliloojate, pillide jm tutvustamiseks.</p> <p>Loodusõpetus. Pillide valmistamine looduslikest materjalidest: puud, kivimid, liiv jm. Liikumismängud looduslikus keskkonnas. Eesti asend Euroopas, Eesti muusika- ja kultuurimaine Euroopas ning eesti rahvusvaheliselt tuntumad heliloojad ja muusikud.</p> <p>Matemaatika. Probleemide lahendamise skeem; naturaalarvu kujutamine arvkiirel (ajatelg); harilik murd <i>versus</i> taktimõõt; kiirus ja m/s <i>versus</i> tempo ja lööki/min; jaguvus (rütmi arvulised nimetused); arvandmete kogumine ja korrastamine; andmete lugemine tabelist; osa leidmine tervikust (vormiõpetus).</p> <p>Ajalugu. Sündmustele sajandi määramine ja ajatelg; ajalooallikate liigid (suulised, esemelised, kirjalikud ja audiovisuaalsed); muusikaga seotud mäluasutused (näiteks Teatri- ja Muusikamuuseum, Laulupeomuuseum, ERM jt). Eesti kultuurilugu (eesti rahvamuusika, rahvakalender,</p>	<p>inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respekterima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatases leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.</p> <p>Teabekeskond ja meediakasutus. Suunatakse õpilaste eakohaseid tegevusi meediakeskkondades ning teadvustatakse privaatse ja avaliku ruumi käitumisnorme sotsiaalmeedias. Analüüsitakse visuaalset meediat, arvestades õpilase eakohast meediakasutust. Teadvustatakse ja väärtustatakse muusikateose autorsust. Kujundatakse kriitilist suhtumist infotehnoloogiasse ja meedia loodud keskkonda. Suunatakse kriitiliselt hindama teabe usaldusväärsust. Teadvustatakse internetis leiduvaid võimalusi ja ohtusid ning õpitakse enda privaatsuse kaitsmist.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon. Õppijat püütakse kujundada uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige kooli ja õppetöoga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist. Õpilasi suunatakse aktiivõppemeetodite abil kasutama tehnoloogiat erinevates rühmatöodes.</p> <p>Tervis ja ohutus. Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks</p>
--	---	---

<p>(meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas; 2) väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse; 3) rakendab liikumises muusikateadmisi.</p> <p>Muusikaline omalooming Õpilane: 1) julgeb loomeideedega katsetada ning eksida; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel; 2) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; esitleb neid üksi või rühmas; 3) improviseerib astmemudelitele tuginedes; 4) loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne);</p> <p>Muusika kuulamine Õpilane: 1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades; 2) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi; 3) otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele; 4) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb</p>	<p>rahvuslik ärkamine, hümn, laulupeod). Loomeinimeste loominguline vabadus demokraatlikus ja totalitaarses ühiskonnas.</p> <p>Inimeseõpetus. Mina ja meie: teistega arvestamine. Kodu, kodumaa- ja rahvakalendri teemad. Keha tunnetamine ja koordineerimine. Murdeiga (häälemurre). Tervishoid (hääle tervis). Ettevõtlikkus (ürituste korraldamine). Autoriõigused. Huvid/huviharidus ja selle väärtustamine.</p> <p>Ühiskonnaõpetus. Laulude teksti analüüs: riik, rahvus. Suhtumine teiste rahvaste ja maade kultuuri-traditsiooni- ja soov neid tundma õppida; oma maa kultuuripärandi väärtustamine; sotsiaalsed suhted; väärtushinnangute ja -hoiakute kujundamine. Autorikaitse.</p> <p>Käsitöö ja kodundus. Eesti ja teiste rahvaste kombed ja esemeline kultuur. Rahvakultuuri tähtsus. Märgid, sümbolid ja ornamendid eesti rahvakunstis. Loovülesandena pillikottide valmistamine, koori esinemisvormi detaili (õlakott, vöö, peakate vm) disainimine ja valmistamine.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus. Pillide valmistamine, nende kaunistuselementide kavandamine ja teostamine. Märgid, sümbolid ja ornamendid eesti</p>	<p>ühiskonnaliikmeks, kes on suuteline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ja kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Teadvustatakse muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena. Pööratakse tähelepanu müra kahjulikkusele keskkonnas ning inimhääle ja muusikainstrumentide ohutule ja otstarbekale kasutamisele. Pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele. Õppemeetoditest sobivaimad on aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatööd ja rollimängud, ka noortelt noortele põhinevad tunnivälised projektid.</p> <p>Väärtus ja kõlblus. Teema käsitlemisega suunatakse õpilast: teadvustama ja hindama iseenda muusikavõimeid ning arendama neid erinevates muusikategevustes; suhtuma lugupidavalt enda ja kaaslaste loomingusse ning muusikaesitustesse; väärtustama Eesti ja teiste rahvaste kultuuripärandit, märkama ja teadvustama kultuurilist mitmekesisust ning suhtuma lugupidavalt eri rahvuskultuuridesse. Järgitakse kontserdiküllastaja hea käitumise tavasid; osaletakse ülekoolilistel, linna või maakonna muusikaüritustel; väärtustatakse ühislaulmist ja laulupidude traditsiooni edasi kandmist koorilaulja ja/või pillimängijana. Väärtustatakse autorit ja loomingut ning järgitakse autoriõigusi; teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning</p>
---	---	---

<p>kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore;</p> <p>5) eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi;</p> <p>6) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;</p>	<p>rahvakunstis. Töövahendite korrashoid ja tööohutus.</p> <p>Võõrkeeled. Riigid, rahvad ja nende kultuur. Võõrkeelsed laulud: võõrkeelsete tekstide hääldamine, sõnumi mõistmine, sõnavara omandamine ja arendamine. Tekstide silbitamine ja hääldus. Oma emakeele ja rahvuskultuuri väärtustamine. Vaba aeg: lemmiklaulud, artistid, muusikaharrastused. Võõrkeelsed pilliõppeprogrammid, muusikaterminid, akordide tabelid, pillide nimetused.</p> <p>Informaatika. Internetiturvalisus ja autoriõigused. Infootsing ja selle kriitiline hindamine. Esitluste koostamine (tekst ja selle vormindus, pilt, video) üksinda ja rühmatöös. Turvaline rakenduste allalaadimine oma seadmesse</p>	<p>kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu.</p>
<p>Kurtna Kooli lõiminguprojektid on mesindus, liikuma kutsuv kool, kiusamisvaba kool ja roheline kool.</p> <p>Hindamise, õppekorralduse ja õppekeskkonna kirjeldused on välja toodud Kurtna Kooli õppekava üldosas.</p>		

Sisukord

Ühiskonnaõpetus	Error! Bookmark not defined.
Inimeseõpetus.....	Error! Bookmark not defined.
Ajalugu.....	Error! Bookmark not defined.

Muusika

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Muusika
Kooliaste: I		

Õppeaine üldine kirjeldus:

Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele. Muusikal kui universaalsel suhtlusvahendil on läbi aegade olnud tähtis osa laste ja noorte vaimsel, moraalsel ning esteetilisel kasvatamisel. Muusikaõpetuse taotlus on luua muusikateadmiste, -oskuste ja -kogemuste süsteem. Üldhariduskooli muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust.

Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodile ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele.

Muusikaga tegelemine rikastab tundeelu, kujundab esteetilisi hoiakuid ja kultuurilisi tõekspidamisi. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset.

Muusikaõpetuses tähtsustatakse:

- 1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat;
- 2) loomingulist eneseväljendust;
- 3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist;
- 4) õpilase isikliku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena;
- 5) muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujunemisel;
- 6) õppija huvi ja isikupära.

Muusika õppeaine sisuks on musitseerimine (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming), muusika kuulamine ja muusikalugu, muusikaline kirjaoskus ning õppekäigud.

Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) laulmine,
- 2) pillimäng,
- 3) muusikaline liikumine,
- 4) omalooming,
- 5) muusika kuulamine.

Muusikaõpetuse lahutamatu osa on muusikaline eneseväljendus, millega arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ning koos musitseerimiseks ja loominguliseks eneseväljenduseks.

Musitseerimine on keskne tegevus muusikateadmiste ja -oskuste omandamiseks ning loova ja harmoonilise isiksuse kujunemiseks. Rühmas või üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, hoolivust, paindlikkust ja tundetarkust ning juhitakse õpilaste enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ning koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust.

Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega, mille käigus luuakse võimalused muusikalise eneseväljenduse ja esinemisjulguse kujunemiseks ning arenemiseks.

Omaloomingulises tegevuses rakendatakse ja kinnistatakse muusikateadmisi ja -oskusi. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse muusika väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning omandatakse kultuuriloolisi teadmisi.

11

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat elementaarset noodikirja lugemise oskust, mida omandatakse musitseerides ja mis loob eeldused muusika teadlikumaks mõistmiseks.

Muusika võimaldab osaleda kultuuris mitmel viisil ja kujundada elukestvat harrastust.

Õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse kujundavad õpilaste silmaringi ja muusikamaitset, teadmisi kohalikust, oma riigi ja maailma kultuuripärandist ning nende rollist maailmas ja peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Muusikaõpetuse lahutamatu osa on kooli kontserdielus osalemine, et õpilased omandaksid kogemusi nii esineja, kuulaja kui ka korraldajana. Muusikaõpetust kavandades ja korraldades leitakse tunnivälise loometegevuse võimalusi (koorilaul, solistid, ansamblid, orkestrid, kontsertide jm esinemiste kavandamine, töötoad jms).

Õppesisu:

Õpitulemused:

Klass: **1.klass**
Tundide arv: **70**

Lõiming ja metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Muusika
Kooliaste: I	Klass: 2.klass	Tundide arv: 70
Õppeaine kirjeldus:		
Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele.		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitusel, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused <i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i>
<p>LAULMINE JA HÄÄLE ARENDAMINE:</p> <p>1. klassis alustatud töö jätkamine</p> <p>Muusikalise fraasi kujundamine</p> <p>Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;</p> <p>Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;</p> <p>Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>Laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega;</p> <p>Laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;</p>	<p>laulab vaba, kõlava tooniga ja ilmekalt;</p> <p>tunneb õpitud rütmivorme ja nende vastavaid rütmisilpe;</p> <p>teab JO – võtme tähendust;</p> <p>tunneb astmeid SO, MI, RA, JO, LE ja nende käemärke;</p> <p>tunneb 2 – ja 3 – osalist taktimõõtu kuulmise ja noodi järgi;</p> <p>oskab kasutada taktijoont, lõpumärki;</p> <p>oskab kirjeldada muusikateose meeleolu ja karakterit;</p> <p>oskab laulda järgmisi laule: Mutionu pidu (eesti rahvaviis), Meie kiisul kriimud silmad (eesti mänguviis), Kaks Otti (A. Oit), Läbi lume sahiseva (J. Aavik), Lapsed, tuppa (lastelaul), Laul sai otsa (eesti rahvaviis), Kallis koht (eesti rahvaviis).</p>	<p>Inimiseõpetus: perekond, inimestevahelised suhted, sünnimaa, kultuuri- ja isamaaõpetus laulupidude ja tantsupidude kaudu</p> <p>Loodusõpetus: laulud, liikumismängud, kuulamispalad, mis on seotud aastaegadega; mesindusega; laulud lilledest, loomadest, lindudest, ilmastikunähtustest jne.</p> <p>Liikumiseõpetus: matkivad liigutused, laulumängud, tantsud, tantsupeo elemendid, koordineerimisharjutused.</p> <p>Emakeel: kõneoskus, eneseväljendus, sõnavara laiendamine; esinemiskogemuse võimaluse pakkumine.</p> <p>Võõrkeeled: võõrkeelesed laulud ja laulumängud (inglise, saksa, vene)</p> <p>Matemaatika: helivältsused, taktimõõdud.</p>

<p>Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed ...), „Kevadpidu“ (Elagu kõik ...).</p> <p>MUUSIKALINE KIRJAOSKUS:</p> <p>Meetrum</p> <p>Kordamine – takt, taktimõõt, taktijoon, lõpujoon</p> <p>Kahe – ja kolmeosaline taktimõõt ja selle viipamine</p> <p>Kaasmängude mängimine 2 – ja 3 – osalises taktimõõdus</p> <p>noodivältused, paus, rütmifiguurid:</p> <p>RÜTM:</p> <p>Kordamine – rütmisõnad, rütmisilbid</p> <p>Rütmisaated, rütmimprovisatsioonid õpitud rütmivormidest</p> <p>Harjutused “kehapilli”</p> <p>Rütmiline liikumine muusika järgi</p> <p>MELOODIA:</p> <p>JO – võti ja selle asukoht noodijoonestikul</p>	<p>Kasutatav õppekirjandus ja -vahendid:</p> <p>K. Anier, M. Muldma „Muusikamaa” II klassile</p> <p>K. Anier, M. Muldma „Muusikamaa” töövihik II klassile</p> <p>Muusikainstrumentid - klaver, süntesaator, kellamäng, rütmipillid-triangel, kõlapulgad, kõlakarp</p> <p>Näitvahendid: klaviatuur, rütmitabelid</p> <p>laserplaadid ainekavas muusikateoste kuulamiseks</p> <p>Tehnilised vahendid - laserplaadimängija</p> <p>Heliloojate ja muusikainstrumentide pildid</p> <p>Muu inventar - noodijoonestikuga tahvel, magnet tahvel, rändnoot, astmetrepp</p>	
---	---	--

Heliastmete SO, MI, RA, JO,
LE tundmaõppimine kuulmise
ja noodi järgi

Käemärkide kasutamine
heliastmete laulmisel

Mõistete *diminuendo* ja
crescendo

tundmine ja kasutamine
praktilises musitseerimises

Mõisted – helilooja, luuletaja,
orkester, dirigent

Muusika kuulamine:

Laulude ja
instrumentaalpalade kuulamine

Muusikapala iseloomustamine

Muusikaliste
väljendusvahendite jälgimine –
dünaamika, taktimõõt

PILLIMÄNG

Rakendab pillimängu
kaasmängudes;

Kasutab muusikalisi teadmisi
kõigis muusikalistes
tegevustes (pillimängus)

Kasutab keha-, rütmi- ja
plaatpille lihtsamates
kaasmängudes ja/või
ostinato'des ning iseseisvates
palades;

Väljendab pillimängus
muusika sisu ja meeleolu.

MUUSIKALINE LIIKUMINE

Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises);

Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;

Tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

OMALOOMING

Väärtustab teiste ja enese loomingut

Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus);

Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;

Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;

Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.

MUUSIKA KUULAMINE

Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;

Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel);

Väärtustab teiste ja enese muusikat.

On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);

Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;

Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;

Seostab muusikapala selle autoritega.

On tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Muusika
Kooliaste: I	Klass: 3.klass	Tundide arv: 70
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitusel, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>LAULMINE JA HÄÄLE ARENDAMINE: Muusikalisele fraasile toetuv vaba ja loomulik hingamine laulmisel Õige kehahoid, selge diktsioon, ilmekus. Kõlaline puhtus ja emotsionaalsus ühehäälisel laulmisel Laulmine koos ja üksikult ning eeslaulja ja koori rakendamine Lastelaulude, eesti ja teiste rahvaste rahvalaulude ja laulumängude ning kaanonite laulmine Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeoleu; Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; Laulab eesti rahvalaule ja regillaule seoses kalendritähtpäevadega; Laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;</p>	<p>Õpilane laulab vaba ja loomuliku hingamise, õige kehahoiu, selge diktsiooniga ja ilmekalt; laulab koos ning ka üksikult eeslaulja või solistina; tunneb 2- ja 3- osalist taktimõõtu kuulmise ja noodi järgi; oskab kasutada taktijoont, lõpujoont, kordusmärki; tunneb kuulmise ja noodi järgi rütmivorme, kasutab õpitud rütme laulude õppimisel, rütmiülesannete lahendamisel ning rütmiimprovisatsioonide loomisel; teab JO-võtme tähendust ning suudab laulda harjutusi JO-võtme erinevates asetustes noodijoonestikul rändnoodi järgi, käemärkide ja rütmiseeritud astmete järgi; oskab kasutada dünaamika ja agoogikamärke p, f, cresc, dim, rit musitseerimises; oskab kasutada mõisteid luuletaja, helilooja, solist, ansambel, koor, orkester, dirigent, koorijuht; oskab kirjeldada muusikateose meeoleu ja karakterit</p>	<p>Inimiseõpetus: perekond, inimestevahelised suhted, sünnimaa, kultuuri- ja isamaaõpetus laulupidude ja tantsupidude kaudu</p> <p>Loodusõpetus: laulud, liikumismängud, kuulamispalad, mis on seotud aastaegadega; mesindusega; laulud lilledest, loomadest, lindudest, ilmastikunähtustest jne.</p> <p>Liikumiseõpetus: matkivad liigutused, laulumängud, tantsud, tantsupeo elemendid, koordineerimisharjutused.</p> <p>Emakeel: kõneoskus, eneseväljendus, sõnavara laiendamine; esinemiskogemuse võimaluse pakkumine.</p> <p>Võõrkeeled: võõrkeelesed laulud ja laulumängud (inglise, saksa, vene)</p> <p>Matemaatika: helivältsused, taktimõõdud.</p> <p>Inimeseõpetus – perekond, inimestevahelised suhted, sünnimaa. Loodusõpetus – laulud, liikumismängud, kuulamispalad, mis on seotud aastaegadega; laulud lilledest,</p>

<p>Laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tuppa“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed ....), „Kevadpidu“ (Elagu kõik ...). Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi</p> <p>PILLIMÄNG Seoses pillimänguga õpitakse tundma viiulivõtit, tähtnimesid ja nende asukohta noodijoonestikul;</p> <p>MUUSIKALINE LIIKUMINE Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises); Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeoleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; Tantsib eesti laulu- ja ringmänge.</p> <p>OMALOOMING Väärtustab teiste ja enese loomingu Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus); Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; Kasutab</p>	<p>muusikalisi väljendusvahendeid meloodia, rütm, tempo, dünaamika, ja tämber kasutades; eristab vokaal- ja instrumentaalmuusikat ning muusikat keel-, puhk-, löök-, ja klahvpillide esituses; teab heliloojaid: G. Ernesaks, M. Härma, A. Pärt ja W. A. Mozart; eristab muusikazhanre marss, polka, valss ning oskab neid iseloomustada; oskab laulda järgmisi laule: Mu isamaa, mu õnn ja rõõm (Fr. Pacius), Tiliseb, tiliseb aisakell (L. Wirkhaus), Teele, teele kurekesed (eesti rahvaviis), Emakesele (M. Härma), Kevadpidu (lastelaul), Mu isamaa armas (rahvalik laul).</p> <p>Kasutatav õppekirjandus ja -vahendid M. Pullerits, L. Urbel. Muusikaõpetus III klassile M. Pullerits, L. Urbel. Muusikaõpetuse töövihik III klassile</p> <p>Muusikainstrumendid - klaver, süntesaator, rütmipillid-triangel, metallofon, kõlakarp, kõlapulgad, plaatpillid, väikekanded</p> <p>Näitvahendid : klaviatuur, rütmitabelid, laserplaadid ainekavas muusikateoste kuulamiseks või internetiühendus</p> <p>Tehnilised vahendid - laserplaadimängija, internetiühendus</p> <p>Heliloojate ja</p>	<p>loomadest, lindudest, ilmastikunähtustest jms. Emakeel - kõneoskus, eneseväljendus, sõnavara laiendamine. Võõrkeeled - võõrkeelsed laulud ja laulumängud (inglise, saksa, vene) Matemaatika - helivältused, taktimõõdud</p>
--	--	--

<p>loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.</p> <p>MUUSIKALINE KIRJAOSKUS: Meetrum Pulsi tunnetamine, rõhulised ja rõhuta helid Kahe – ja kolmeosaline taktimõõt ja selle viipamine Laulurütmi, rütmiharjutuste ja kaasmängude mängimine kuulmise ja noodi järgi 2 – ja 3 – osalises taktimõõdus. Taktijoone, lõpujoone ja kordamismärgi kasutamine Ritenuto tähenduse mõistmine ja kasutamine Tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides</p> <p>Astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid; JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;</p>	<p>muusikainstrumentide pildid</p> <p>Muu inventar - noodijoonestikuga tahvel, rändnoot</p>	
---	---	--

<p>RÜTM TI-RI-TI-RI ja TAI-RI rütm Rütmivormide tundmaõppimine neljandik- taktimõõdus Õpitud rütmivormidest koosnevate laulurütmi, rütmiharjutuste, laulu rütmisaate, rütmii improvisatsioonide jne. koputamine, plaksutamine, mängimine rütmipillidel ja “kehapilli” Kõnerütm ja selle analüüs Teksti rütmistamine</p> <p>MELOODIA Astmerida JO, LE, MI, NA, SO, RA, DI, JO’ JO-võtme kasutamine praktilises musitseerimises Õpitud heliastmete ja rütmivormide kasutamine kirjalike ja suuliste ülesannete lahendamisel ning rütmilis- meloodiliste improvisatsioonide loomisel ja esitamisel Mõistete piano(p), forte(f), crescendo(cresc), diminuendo(dim) tundmine ja kasutamine praktilises musitseerimises Mõistete solist, ansambel, koor, koorijuht, orkester, dirigent tundmaõppimine JO – ja RA – astmerida</p> <p>MUUSIKA KUULAMINE: Muusikapala meeleolu ja karakteri kirjeldamine muusikalisi väljendusvahendeid meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja tämbel kasutades Mõistete keel- löök- puhk- ja klahvpillid tutvustamine Muusikazanrite marss, polka, valss tundmaõppimine Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja</p>		
---	--	--

polkat. Mõistete vokaal – ja instrumentaalmuusika tutvustamine. Heliloojate A. Pärt, G. Ernesaks, M. Härma, W. A. Mozart tutvustamine.		
--	--	--

I kooliastme hindamine:

Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kui õpetaja kasutab hindamiseks kooli hindamisjuhendist erinevat hindamismudelit, siis ta teavitab sellest õpilasi enne töö sooritamist.

I kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

1. Teadmised:

- **Tunneb huvi muusikaja selle uurimise vastu ning mõistab muusikaliste teadmiste vajalikkust ning väljedab end läbi laulmise või pillimängu.**
- **Häälest ja muusikast:** Õpilased õpivad tundma oma häält ja selle kasutamise võimalusi.
- **Rütm ja meloodia:** Õpilased õpivad tundma lihtsaid rütme ja meloodiaid. Nad saavad algteadmised noodikirja algtõdedest, näiteks noodijoonestikust ja nootide kõrgusest.
- **Muusikalised väljendusvahendid:** Lapsed tutvuvad erinevate muusikaliste väljendusvahenditega, nagu tempo, dünaamika ja fraas.
- **Muusikastiilid ja -traditsioonid:** Lapsed saavad esialgse ülevaate erinevatest muusikastiilidest ja -traditsioonidest, eelkõige oma kodukultuurist ja rahvapärимusest.

2. Oskused:

- **Laulmine:** Õpilased õpivad laulma lihtsaid laule. Fookus on rütmilisel täpsusel ja õigel intonatsioonil. Õpitakse laulma nii üksi kui ka koos teistega.
- **Mängimine ja liikumine:** Lapsed õpivad muusika saatel lihtsaid liikumisi ja mängivad lihtsaid rütmiinstrumente.
- **Kuulamine:** Lapsed harjutavad erinevate muusikaliste elementide (näiteks rütm ja meloodia) äratundmist muusikas.
- **Loov tegevus:** Õpilased saavad proovida muusika loomist, näiteks lihtsate meloodiate ja rütmide improviseerimist.

3. Hoiakud:

- **Muusikalise väljenduse väärtustamine:** Õpilasi suunatakse hindama muusikat kui eneseväljenduse ja loovuse allikat.
- **Koostöö ja kaaslaste arvestamine:** Muusikaõpetuses rõhutatakse koostööd ja teineteise arvestamist, eriti ühises laulmises ja muusikalises tegevuses.
- **Positiivne hoiak õppimise suhtes:** Õpilastes arendatakse uudishimu ja avatust uute muusikaliste kogemuste suhtes.

Need teadmised, oskused ja hoiakud loovad aluse edasisele muusikaharidusele ja aitavad lastel arendada muusikalist tundlikkust ning armastust muusika vastu.

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Muusika
Kooliaste: II	Klass: 4.klass	Tundide arv: 70
Õppeaine kirjeldus:		
Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele.		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, muusika kuulamine.</p> <p>LAULMINE JA HÄÄLE ARENDAMINE: Ühe- ja paigutise kahehäälsusega laulude laulmine Kaanonid Hääle kõlavuse ja väljendusrikkuse arendamine, kõlaühtsuse ja pehme tooni saavutamine vältides forsseerimist Hääle individuaalsete omaduste (tämbel, diapasoon) kujundamine Harmooniataju arendamine kaanonite, kahehäälsel laulude ja harjutuste laulmisega Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades Laulab koolikooris õpetaja valikul ja või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust Oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauale. Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu,</p>	<p>4. klassi lõpetaja laulab kõlava tooniga, selge diktsiooniga ja ilmekalt;</p> <p>oskab peast järgmisi laule: Eesti hümn (Fr. Pacius), Sepapoisid (kaanon), kolm regilaulu, Karvast sõpra oodates (H. Hindpere), Tihane (Ungari rahvaviis), Igaühel oma pill (eesti rahvaviis),Lauluga (H.Hinpere);</p> <p>oskab õpetaja valitud laule ka peast laulda.;</p> <p>tunneb kuulmise ning noodi järgi tatkimõõte 2/4, 3/4, 4/4 ning oskab lahendada rütmülesandeid;</p> <p>oskab laulda noodist astmenimedega lihtsaid laule ja harjutusi;</p> <p>tutvub klaviatuuriga, viiulivõtmega ja helikõrguste absoluutväärtustega;</p> <p>õpib seoses lauludega tundma duur ja moll helilaadi; tunneb</p>	<p>inimeseõpetus – perekond, inimestevahelised suhted, sünnimaa. Loodusõpetus – laulud, liikumismängud, kuulamispalad, mis on seotud aastaaegadega; laulud lilledest, loomadest, lindudest, ilmastikunähtustest jms Kunstiõpetus - ajastud, stiilid. Emakeel - kõneoskus, eneseväljendus, sõnavara laiendamine. Võõrkeeled - võõrkeelesed laulud ja laulumängud (inglise, saksa, vene) Matemaatika - helivälitused, taktimõõdud</p>

<p>hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest; Laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule a cappella ja saatega; Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; Laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti hümn (Fr. Pacius), "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann); "Mu isamaa armas" (saksa rhvl), "Eesti lipp" (E. Võrk), "Püha öö" (F. Gruber); "Kas tunned maad" (J. Berad), "Meil aiaäärne tänavas" (eesti rhl);</p> <p>PILLIMÄNG Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus). Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades; Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga.</p> <p>MUUSIKLINE LIIKUMINE Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises). Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi.</p> <p>OMALOOMING Julgeb esitada ideid ja rakendab</p>	<p>kahe ja kolmeosalist lihtvormi; tunneb hääle- ja kooriliike, oskab neid eristada ja iseloomustada;</p> <p>teab muusikainstrumente : klahv- ,keel- ,puhk- ja löökpille; tunneb helipikkusi ja rütmivorme: ta, ti-ti, ta(i)-ri, t-iri-ti-ri, ti-ri-ti, ti-ti-ri, ta-i-ti; ta-a, ta-a-a, ta-a-a-a, 1/8 noot ja pausid - ühelöögiline, kahelöögiline, kaheksandik.</p> <p>Kasutatav õppekirjandus ja – vahendid A. Sepp, H.-M. Järv. Muusikaõpetus IV klassile. A. Sepp, H.-M.. Järv.Muusikaõpetuse töövihik IV klassile.</p> <p>Muusikainstrumentid - klaver, süntesaator, rütmipillid-triangel, kõlapulgad, kõlakarp, plaatpillid Näitvahendid : tabelid - klaviatuur, rütmitabelid</p> <p>Helikassetid, laserplaadid ainekavas muusikateoste kuulamiseks või internetiühendus</p> <p>Tehnilised vahendid – laserplaadimängija, kõlarid</p> <p>Heliloojate ja muusikainstrumentide pildid</p> <p>Muusika-alased teatmeteosed, heliloojate biograafilised teosed</p> <p>Muu inventar -</p>	
--	--	--

<p>võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades. Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus). Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne; Kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.</p> <p>MUUSIKALINE KIRJAOSKUS: Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses) Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: Meetrum 4-osalise taktimõõdu tundmaõppimine kuulmise ja noodi järgi ning selle viipamine Eeltakti tundmaõppimine ja määramine kuulmise ning noodi järgi Vahelduva taktimõõdu tundmaõppimine Mõiste fermaat ja selle kasutamine RÜTM: Uued rütmivormid Rütmivormide kasutamine rütmiharjutustes ja kaasmängude loomisel õpitud lauludele Pide tähenduse tundmaõppimine Õpitud rütmivormidest koosnevate rütmiharjutuste, laulurütmi, laulu rütmisaate, rütmiimprovisatsioonide jne. koputamine, plaksutamine,</p>	<p>noodijoonestikuga tahvel, rändnoot,</p>	
--	--	--

mängimine rütmipillidel ja
"kehapillil"

MELOODIA JA HELILAAD:

Helilaadilise mõtlemise
arendamine Duur-, moll-
helirida ja kolmkõla ning
terve- ja pooltoonide suhe
Viiulivõtme tähendus,
kaviatuur ja oktaav
Absoluutsete helikõrguste
tundmaõppimine
Tähtnimetuste c, d, e, f, g, a, h,
c tundmaõppimine, nende
asukoht noodijoonestikul ja
klaviatuuril Dünaamikamärgid
mp, mf

MUUSIKA KUULAMINE:

Kirjeldab ning põhjendab
suunavate küsimuste ja
omandatud muusika
oskussõnade abil kuulatavat
muusikat; mõistab autorsuse
tähendust. Eristab kuuldeliselt
vokaal- ja
instrumentaalmuusikat.
Kuulab ja eristab
muusikapalades muusika
väljendusvahendeid:
meloodiat, rütmi, tempot,
dünaamikat, tämbrit ja vormi;
(kahe- ja kolmeosaline
lihtvorm); Iseloomustab
kuulatavat muusikapala ning
põhjendab oma arvamust,
kasutades muusika
oskussõnavara; Teadvustab
muusikateoste autorikaitse
vajalikkust ning on tutvunud
sellega kaasnevate õiguste ja
kohustustega. Kuulab ning
võrdleb vokaalmuusikat:
hääleliike (sopran,
metsosopran, alt, tenor,
bariton, bass), kooriliike (laste-

<p>, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni . Muusikalise analüüsivõime arendamine Seoste loomine ja leidmine muusika, ilukirjanduse, kunsti ja tänapäevaga 2- ja 3- osaline muusikaline vorm õpitud lauludes Hääleliigid: sopran, mezzo-sopran, alt, tenor, bariton, bass ja eesti tuntumad lauljad Pillide tutvustamine: löök-, klahv-, keel- ja puhkpillid Eesti ja kodukoha rahvalaulud, -pillid, -tantsud, -orkestrid Euroopa rahvaste muusika tutvustamine Tutvumine teostege P.Tsaikovski “Pähklipureja” ja S. Prokofjev “Petja ja hunt</p>		
--	--	--

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Muusika
Kooliaste: II	Klass: 5.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele.</p> <p>Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid. Muusika õppeaine koostisosad on: 1) laulmine; 2) pillimäng; 3) muusikaline liikumine; 4) omalooming; 5) muusika kuulamine ja muusikalugu; 6) muusikaline kirjaoskus;</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitusel, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused

<p>Osaoskus: laulmine</p> <p>Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades</p> <p>Laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses;</p> <p>Mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust Oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule</p> <p>Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;</p> <p>Laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule a cappella ja saatega; Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;</p> <p>Interpretatsioon. Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat (<i>piano, mezzopiano, mezzoforte, forte, crescendo, diminuendo</i>) ja tempot (kiire, aeglane). Tutvustatakse erinevaid itaaliakeelseid tempotermineid, näiteks <i>ritenuto, accelerando, largo</i>,</p>	<p>Osaoskus: laulmine Õpilane:</p> <p>1) laulab endale sobivas tessituuris ja hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga; laulab loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt;</p> <p>2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehäälsed laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>3) väärtustab ühislaulmist, laulab II kooliastme ühislaule: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Eesti lipp“ (E. Võrk / M. Lipp), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul / L. Koidula)</p> <p>4) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;</p> <p>5) rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust. Kasutab laulu õppides relatiivseid astmeid, sidudes neid absoluutse noodisüsteemiga.</p> <p>Osaoskus: pillimäng</p> <p>1) süvendab varasemalt omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);</p>	<p>Praktilised tööd (valik ideid õpetajale)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinevad hääleharjutused ja häälemängud. • Eakohaste ühislaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine. • Kaanonite laulmine.. • 4. klassi ühislaulude kordamine. • Muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine. • Muusikapala karakteri väljendamine kunstiteose kaudu. • Valikuliselt erinevate heliloojate, näiteks eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojate teoste kuulamine. • Lihtsamate kuulamistestide läbiviimine (näiteks pilli-, häälerühmade ja rahvapillide eristamine, heliloojate loomingu seostamine autoriga jne). • Võimalusel kontserdi külastamine (kontserdimaja, koolikontserdid jne). • Esitlused/plakatid pillide, hääleliikide või autorite kohta. • Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu. • Kunstitöodes kuulatud muusika või laulu meeleolu ja/või karakteri väljendamine. • <p>Ainetevaheline lõiming Matemaatika – rütmide ja pauside</p>
---	--	--

<p><i>andante, moderato, allegro</i> jne.</p> <p>Noodist laulmine: Lauldes järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Lauldakse noodist uusi laule (helistike määramine). Laulmisel arvestatakse õpitud noodimärkidega.</p> <p>Vorm: Teadvustatakse õpitavate laulude vorm ja kinnistatakse 1-, 2- ja 3-osalise lihtvormi. Jätkatakse kaanonite laulmist. Tutvutakse skertso žanriga.</p> <p>Osaoskus: pillimäng</p> <p>Korratakse ja kinnistatakse varem õpitud mõisteid. Uued mõisted: tempo, metronoom, meloodia, helistik, toonika, paralleelhelistik, diees, bemoll, bekarr, folkloor, vanem rahvalaul ehk regilaul, uuem rahvalaul, regivärss, algriim, lõppriim, regilaulu liigid, muusikal.</p> <p>Kehapill: Rakendatakse kehapilli <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme</p> <p>Rütmipillid: Mängitakse oma koolis olevatel rütmipillidel, kasutades rütmipillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipillile <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Plaadipill: Mängitakse oma koolis olevate plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse</p>	<p>2) musitseerib muusikateadmisi ja -oskusi kasutades plokkflöödil ja/või väikekandelil või muul meloodiapillil, kasutades õpitud mänguvõtteid</p> <p>3) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga;</p> <p>4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.</p> <p>Osaoskus: muusikaline liikumine</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas;</p> <p>2) väljendab liikumise kaudu Eesti rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning tantsib lihtsamaid tantse;</p> <p>3) rakendab liikumises muusikateadmisi.</p> <p>Osaoskus kuulamine:</p> <p>Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat;</p> <p>mõistab autorsuse tähendust Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat</p>	<p>murrulised nimetused; taktimõõt murruna Emakeel – töö laulutekstiga; teksti analüüsimine (algriim, lõppriim) Kunstiõpetus – muusika joonistamine (“Peer Gynt”), ajastud, stiilid Inimeseõpetus – perekond, inimestevahelised suhted, sünnimaa. Loodusõpetus – laulud, liikumismängud, kuulamispaalad, mis on seotud aastaegadega, laulud lilledest, loomadest, lindudest, ilmastikunähtustest jne Ajalugu - kultuuri ja arengulugu käsitleda koos ajastu tähtsamate sündmustega. Võõrkeeled - võõrkeelesed laulud ja laulumängud (inglise, saksa, vene)</p>
---	---	---

<p>plaatpille <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Esitatakse plaatpillidel meloodiaid toetudes absoluutsele noodisüsteemile.</p> <p>Osaoskus: muusikaline liikumine</p> <p>Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).</p> <p>Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;</p> <p>Tantsib eesti laulu- ja ringmänge;</p> <p>Väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsu) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt); Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra .</p>	<p>Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);</p> <p>Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;</p> <p>Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.</p> <p>Kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi;</p> <p>On tutvunud (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt;</p>	
---	--	--

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Muusika
Kooliaste: II	Klass: 6.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele. Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid. Muusika õppeaine koostisosad on: 1) laulmine; 2) pillimäng; 3) muusikaline liikumine; 4) omalooming; 5) muusika kuulamine ja muusikalugu; 6) muusikaline kirjaoskus;</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja meetodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused</u>
<p>Osaoskus: laulmine</p> <p>Repertuaar: Lauldakse eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehääelseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule. Väärtustatakse ühislaulmist, lauldakse peast II kooliastme ühislause: Eesti hümn, „Kui Kungla rahvas“, „Majakene mere ääres“. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika: Lauldakse hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt a cappella ja saatena nii kooris, ansamblis kui ka üksi.</p>	<p>Osaoskus: laulmine</p> <p>1) laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt;</p> <p>2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühehääelseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>3) väärtustab ühislaulmist, laulab peast II kooliastme ühislause: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann / Fr, Kuhlbars), „Majakene mere ääres“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa)</p> <p>Osaoskus: pillimäng</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Loomuliku kehahoiu ja laulmisele omaste hingamispõhimõtete kinnistamine. • Eakohaste ühislaulude, eesti- ja teiste rahvaste laulude laulmine. • Rütmi improviseerimine kehapillil ja rütmipillidel. • Rütmi ja meloodia esitamine või improviseerimine plaatpillidel. • Keha-, rütmi- ja plaatpillidel <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine. • Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Muusika sisu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu üksi või rühmas. • Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. • Õpetajaga ühise liikumiskompositsiooni loomine, milles

<p>Interpretatsioon: Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot. Kinnistatakse erinevaid itaaliakeelseid tempotermineid.</p> <p>Muusikaline kirjaoskus: Noodist lauldes järgitakse rütmi ja meloodia liikumist ning arvestatakse õpitud noodikirja märkidega. Seostatakse laule duur- ja moll-helilaadiga. Selgitatakse õpitavate laulude vormi.</p> <p>Osaoskus: pillimäng</p> <p>Musitseerimisel kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Noodist mängimisel kinnistatakse absoluutset noodisüsteemi.</p> <p>Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii enda kui ka teiste pillimängu..</p> <p>Kehapill. Rakendatakse kehapilli <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p> <p>Rütmipillid. Mängitakse oma koolis olevatel rütmipillidel, kasutades pillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.</p>	<p>1) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);</p> <p>2) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga;</p> <p>4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.</p> <p>Osaoskus: muusikaline liikumine</p> <p>1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas;</p> <p>2) väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse;</p> <p>3) rakendab liikumises muusikateadmisi.</p> <p>Osaoskus: muusika kuulamine</p> <p>1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades;</p> <p>2) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu</p>	<p>väljendatakse muusikapala ülesehitust (vormi).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meloodia ja rütmi improviseerimine. • (Lihtsate) rütmilis-meloodiliste kaasmängude loomine keha-, rütmi- ja/või plaatpillidel. • Muusika meeleolu väljendamine loovliikumise kaudu. <ul style="list-style-type: none"> • Muusikapala või laulu meeleolu ja/või karakteri kirjeldamine. • Muusikapala karakteri väljendamine kunstiteose kaudu. • Valikuliselt erinevate heliloojate, näiteks eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojate teoste kuulamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna ja oma arvamuse põhjendamine. • Eesti muusika ajatelje loomine, nt kanda ajatelje ühele küljele laulupeo teekond läbi aja ja teisele eesti heliloojate põlvkondlik järjepidevus või koostada kaks erinevat ajatelge (paberil või digitaalselt). • Lihtsamate kuulamistestide läbiviimine (näiteks pilli-, häälerrühmade ja rahvapillide eristamine, heliloojate loomingu seostamine autoriga jne). • Võimalusel kontserdi külastamine (kontserdimaja, koolikontserdid jne). • Esitlused/plakatid pillidest, hääleliikidest, autoritest,
---	---	---

<p>Plaatpillid. Mängitakse oma koolis olevatel plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille <i>ostinato</i>'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme. Esitatakse plaatpillidel meloodiaid.</p> <p>Osaoskus: muusikaline liikumine</p> <p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause.</p> <p>Tajutakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsioone, väljendamaks muusikapala vormi.</p> <p>Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud. Teiste maade rahvatantsud.</p> <p>Mängitakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga. Tutvutakse valikuliselt erinevate maade rahvatantsudega.</p>	<p>liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi;</p> <p>3) otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele;</p> <p>4) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore;</p> <p>5) eristab kuuldelselt sümfooniaorkestri pille ja pillirühmi;</p> <p>6) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;</p> <p>7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>erinevate maade kultuuridest jne.</p> <p>Ainetevaheline lõiming</p> <p>Loodusõpetus – laulud, liikumismängud, kuulamispalad, mis on seotud aastaegadega; laulud lilledest,loomadest,lindudest,ilmasti kunähtustest jne. Ajalugu - kultuuri ja arengulugu käsitleda koos ajastu tähtsamate sündmustega.</p> <p>Geograafia - riikide asukohad kaardil. Kunstiõpetus - ajastud, stiilid. Emakeel - kõneoskus, eneseväljendus, sõnavara laiendamine. Võõrkeeled - võõrkeelesed laulud ja laulumängud (inglise, saksa, vene) Matemaatika - helivälitused, taktimõõdud Emakeel – töö laulutekstiga Inglise ja vene keel – laulud koolis õpitavates võõrkeeltes Matemaatika – löökide arvutamine ühes minutis (tempo) Kehaline kasvatus– erinevate rahvaste tantsud</p>
---	--	---

Osaoskus: muusika kuulamine

Kirjeldatakse ja analüüsitakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või kirjalikult muusika oskussõnavara kasutades või muul looval viisil.

Autorid. Uuritakse valikuliselt (nt eesti heliloojad, õpitava maa helilooja(d)) kuulatud heliteose autori loometegevust, kasutades teabe leidmiseks erinevaid infoallikaid. Tutvustatakse infot kaaslastele. Tutvutakse muusikateose interpreteerimisvõimalustega (töötlus, orkestratsioon, remiks, kaver).

Euroopa rahvaste muusika. Tutvutakse valikuliselt Soome, Rootsi, Norra, Läti, Leedu, Poola, Saksamaa, Austria, Suurbritannia, Venemaa muusikatraditsioonidega. Arutelude ja vestluste käigus võrreldakse õpitud rahvaste muusikat eesti rahvamuusikaga, nt leitakse erinevusi ja sarnasusi eesti rahvapillidega (pillirühm, kuju, kõla).

Laulupidude traditsioon, teekond läbi aja heliloojate Aleksander Kunileid, Karl August Hermann, Miina Härma, Gustav Ernesaks, Veljo Tormis, Rene Eespere, Alo Mattiisen, Olav Ehala, Rasmus Puur, Pärt Uusberg jt loomingu näitel.

Eesti heliloojate põlvkondlik järjepidevus heliloojate Rudolf Tobias, Heino Eller, Eduard Tubin, Arvo Pärt, Lepo Sumera, Jaan Rääts, Erkki-Sven Tüür, Tõnu Kõrvits jt loomingu näitel.

Kontsert. Kinnistatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid.

Analüüsitakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, antakse kuuldle ja nähtule hinnang ning jagatakse kogemusi kaaslastega.

Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse ja analüüsitakse kogetud muusikaelamust õpitud oskussõnavara kasutades.

II kooliastme hindamine:

Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kui õpetaja kasutab hindamiseks kooli hindamisjuhendist erinevat hindamismudelit, siis ta teavitab sellest õpilasi enne töö sooritamist.

II kooliastme digipädevused:

Internetiturvalisus ja autoriõigused. Infootsing ja selle kriitiline hindamine. Töö(de) jagamine vastavalt koolis kokkulepitud reeglitele (eKool, Stuudium, e-kiri). Teabekeskond ja meediakasutus. Suunatakse õpilaste eakohaseid tegevusi meediakeskkondades ning teadvustatakse privaate ja avaliku ruumi käitumisnorme sotsiaalmeedias. Analüüsitakse visuaalset meediat, arvestades õpilase eakohast meediakasutust. Teadvustatakse ja väärtustatakse muusikateose autorsust. Kujundatakse kriitilist suhtumist infotehnoloogiasse ja meedia loodud keskkonda. Suunatakse kriitiliselt hindama teabe usaldusväärsust. Teadvustatakse internetis leiduvaid võimalusi ja ohtusid ning õpitakse enda privaatsuse kaitsmist.

Õppijat püütakse kujundada uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist. Õpilasi suunatakse aktiivõppemeetodite abil kasutama tehnoloogiat erinevates rühmatöodes.

II kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Õpilane:

- 1) tunneb rõõmu nii iseseisvast kui ka ühisest muusikategevusest ja väärtustab musitseerimist;
- 2) teadvustab ja hindab oma muusikavõimeid, arendab neid muusikategevustes – laulmises, pillimängus, omaloomingus ja muusikalises liikumises;
- 3) kuulab süvenenult Eesti ja teiste rahvaste muusikat ning arutleb muusika üle;
- 4) osaleb aktiivselt muusikaloomes, katsetab oma ideid erinevates muusikategevustes
- 5) suhtub lugupidavalt enda ja kaaslaste loomingsusse, põhjendab ning analüüsib oma arvamusi ja valikuid;
- 6) mõistab enda seotust Eesti kultuuripärandiga ja väärtustab laulupidu;
- 7) märkab ja teadvustab kultuurilist mitmekesisust ning suhtub lugupidavalt eri rahvuskultuuridesse;
- 8) leiab muusikainfot eri teabeallikatest ning käitub vastutustundlikult virtuaalmaailmas;
- 9) väärtustab loojat ja loomingu ning on teadlik autoriõigusest;
- 10) väärtustab teadmisi ja oskusi muusikategevustes, rakendades muusikalist kirjaoskust (helivälitused, rütmifiguurid ja pausid
- 11) muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele

Musitseerimine: laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, muusikaline omalooming

Laulmine

Õpilane:

- 1) laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt;

2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehääelseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;

3) väärtustab ühislaulmist, laulab peast kooliastme ühislauke:: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Eesti lipp“ (E. Võrk / M. Lipp), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann / Fr, Kuhlbars), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvaviis / M. Körber), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul / L. Koidula), „Püha öö“ (F. Gruber / J. Mohr, tõlkinud K. A. Hermann), „Majakene mere ääres“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa);

5) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;

6) rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust, kasutab laulu õppides relatiivseid astmeid.

Pillimäng

Õpilane:

1) süvendab I kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);

2) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga;

4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.

Muusikaline liikumine

Õpilane:

1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas;

2) väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse;

3) rakendab liikumises muusikateadmisi.

Muusikaline omalooming

Õpilane:

1) julgeb loomeideedega katsetada ning eksida; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel;

2) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel; esitleb neid üksi või rühmas;

3) loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne);

Muusika kuulamine

Õpilane:

1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades;

- 2) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi;
- 3) otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele;
- 4) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore;
- 5) eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi;
- 6) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;
- 7) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Muusika
Kooliaste: III	Klass: 7.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele. Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid. Muusika õppeaine koostisosad on: 1) laulmine; 2) pillimäng; 3) muusikaline liikumine; 4) omalooming; 5) muusika kuulamine ja muusikalugu; 6) muusikaline kirjaoskus;</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Osaoskus: laulmine</p> <p>Repertuaar. Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule. Tutvutakse vaimuliku rahvalauluga. Õpitakse laulma peast kooliastme ühislauale: Eesti hümn, „Jää vabaks, Eesti</p>	<p>Osaoskus: laulmine</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) laulab ühe- ja/või mitmehäälsid laule klassitunnis, ansamblis; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;</p> <p>2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ea- ja teemakohaste ühe- ja/või kahehäälsid laulude ja kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, kooris, ansamblis ja/või üksi <i>a cappella</i> ja/või saatega • II kooliastme ühislaulude kordamine.

<p>meri“, „Mu isamaa on minu arm“,</p> <p>Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansamblis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestatakse esitatava muusikapala stiili, järgitakse häälehoidu häälemurdeperioodil.</p> <p>Muusikaline kirjaoskus.</p> <p>Kinnistatakse I ja II kooliastmes omandatud laulu õppimist toetavat muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • helivältsed, rütmifiguurid ja pausid, • kaheksandiktaktimõõt laulurepertuaarist tulenevalt; • muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele. <p>Mõisted: korratakse ja kinnistatakse õpitud mõisteid.</p> <p>Uued mõisted: häälemurre, rondo, variatsioon, (eesti) vaimulik rahvalaul, süngoop, triool.</p>	<p>3) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab peast kooliastme ühislause: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / V. Oxford), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks / L. Koidula),</p> <p>4) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, analüüsib kogetut suuliselt</p> <p>5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi nii üksi kui ka rühmas laudes, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida.</p> <p>Osaoskus: pillimäng</p> <p>1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille</p> <p>2) uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblisse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut;</p> <p>3) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.</p> <p>Osaoskus: muusikaline liikumine</p> <p>1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus. • Rütmi improviseerimine kehapiiril ja rütmipillidel. • Keha-, rütmi- ja plaatpillidel <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine. • Erinevate pillide ja pillirühmade kõla eristamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine. • Valikuliselt teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusika kuulamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine ja seoste leidmine eesti muusikaga. • Kuulamistestid. • Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse: teatrid, kontserdisaalid, kirikud, muuseumid jm. • Arvamuse avaldamine/arvustuse kirjutamine muusikaürituse (kontsert, muusikalavastus), õppekäikude või õpitud rahvaste muusika, heliloojate ja interpretide kohta. • Laulutekstide loomine. • Liikumiskompositsiooni ettevalmistamine ja esitamine. • <p>Ainetevaheline lõiming Inimeseõpetus – häälemurre; hääle hoidmine ja kasutamine häälemurde</p>
--	---	---

<p>Osaoskus: pillimäng</p> <p>Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes.</p> <p>Pillimängu kaudu tutvutakse valikuliselt maailma rahvaste (Idamaade, Austraalia jt) muusika ja filmimuusikaga.</p> <p>Osaoskus: muusikaline liikumine</p> <p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsioone</p> <p>Osaoskus: muusika kuulamine</p> <p>Autorid ja interpreetid. Tutvutakse laulu või</p>	<p>väljendab seda liikumise kaudu;</p> <p>2) leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt maailma rahvaste muusika või filmimuusika jm);</p> <p>3) rakendab liikumises muusikateadmisi.</p> <p>Osaoskus: muusika kuulamine</p> <p>1) avastab seoseid kodukoha ja/või eesti rahvamuusika ning nende tänapäevaste tõlgendustega, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust;</p> <p>2) võrdleb ning eristab eesti ja valikuliselt teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusikapärandit: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest;</p> <p>3) võrdleb ja eristab eri muusikastiile, instrumentaalmuusika esituskoosseise, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;</p> <p>4) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega;</p> <p>5) uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada</p>	<p>perioodil Matemaatika – taktimõõdud murdudena Eesti keel ja kirjandus – muusika analüüsimine</p>
--	---	---

<p>muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) interpretidega, valikuliselt erinevate heliloojatega (nt eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojatega).</p> <p>Muusikainstrumendid. Eristatakse kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille. Tutvutakse kammeransamblite koosseisudega (klaveritrio, keelpillikvartett jt).</p> <p>Maailma rahvaste muusika. Kuulatakse ning õpitakse valikuliselt tundma teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusikapärandit. Luuakse seos eesti muusikas Idamaade kultuurist inspireerunud heliloojatega (nt Sven Grünberg, Peeter Vähi jt).</p> <p>Vaimulik muusika. Tutvutakse eesti vaimuliku rahvalaulu ja heliloojatega, kes on oma loomingus kasutanud vaimulikke rahvaviise (Cyrillus Kreek, Tõnu Kõrvits jt) ning heliloojatega, kes on loonud vaimulikku muusikat (Rudolf Tobias, Arvo Pärt, Urmas Sisask jt).</p> <p>Eesti pärimusmuusika tänapäeval. Pärimusmuusika mõiste, artistid ja ansamblid, festivalid, õppimisvõimalused.</p> <p>Kontsert. Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid. Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või</p>	<p>heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;</p> <p>6) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi;</p> <p>7) tutvub muusikaga tegelemise võimalustega, muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega;</p> <p>8) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga;</p> <p>Uued mõisted: akustiline kitarr, ukulele, akord, arranžeerimine, duo, improvisatsioon.interpreet, instrumetaalmuusika, kammermuusika, rondo, variatsioon, vaimulik muusika, eesti vaimulik rahvalaul, pärimusmuusika.</p>	
---	--	--

kirjalikult kasutades eakohast muusikaalast oskussõnavara.		
--	--	--

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Muusika
Kooliaste: III	Klass: 8.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele.</p> <p>Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid. Muusika õppeaine koostisosad on: 1) laulmine; 2) pillimäng; 3) muusikaline liikumine; 4) omalooming; 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitusel, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Osaoskus: laulmine</p> <p>Repertuaar. Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehääelseid laule ja kaanoneid. Õpitakse laulma peast kooliastme ühislauale: Eesti hümn, „Eestlane olen ja eestlaseks jään“, „Laul Põhjamaast“, „Oma laulu ei leia ma üles“. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika: Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansamblis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi.. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja</p>	<p>Osaoskus: laulmine</p> <p>1) laulab ühe- ja/või mitmehääelseid laule klassitunnis, ansamblis; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;</p> <p>2) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab peast kooliastme ühislauale: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen / J. Leesment), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär / L. Tungal);</p> <p>3) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, analüüsib kogetut suuliselt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ea- ja teemakohaste ühe- ja/või mitmehäälsel laulude ja kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, kooris, ansamblis, <i>cappella</i> ja/või saatega rakendades muusikalist kirjaoskust. • II kooliastme ühislaulude kordamine. • Osalemine tegevuses ja kooli kontserdielus. • Meetrumi tunnetamine ja hoidmine pillimängus. • Rütmi improviseerimine kehapiilil ja rütmipiilidel. • Keha-, rütmi- ja plaatpillidel <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine. • Erinevate liikumisimprovisatsioonide loomine. • Valikuliselt Ladina-Ameerika tantsude põhisammude õppimine.

väljendusrikkalt ning arvestatakse esitatava muusikapala stiili, järgitakse häälehoidu häälemurdeperioodil.

Muusikaline kirjaoskus:

Kinnistatakse I ja II kooliastmes omandatud laulu õppimist toetavat muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi. Muusikalise kirjaoskuse hulka kuuluvad: helivältsed, rütmifiguurid ja pausid, uued rütmid süntkoop ja triool repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud D-h; rondo ja variatsioonivorm; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.

Osaoskus: pillimäng

Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.

Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes

Osaoskus: muusikaline liikumine

Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja

5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes, tunneb oma hääleparaati ja teab, et häält on vaja hoida.

Osaoskus: pillimäng

1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille;

2) uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblisse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut;

3) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.

4) eristab kõla ja kuju järgi: Keelpillid, kontrabass, näppepillid, Puhkpillid; Löökpilli, Klahvpillid:

Osaoskus: muusikaline liikumine

1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu;

2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu;

3) leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid

- Eesti, Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika muusika eristamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine.
- Rökk- ja popmuusika stiilide eristamine, iseloomustamine, võrdlemine nii üksi, paaris kui rühmatööna, oma arvamuse põhjendamine.
- Muusika kuulamistestid.
- Õppekäigud muusikaga seotud paikadesse: teatrid, kontserdisaalid, kirikud, muuseumid, sh kodukohaga seotud kultuuriväärtuslikud ehitised, asutused jt.
- Arvamuse avaldamine / arvustuse kirjutamine muusikaürituse (kontsert, muusikalavastus), õppekäikude või õpitud rahvaste muusika, heliloojate ja artistide kohta.

Ainetevaheline lõiming

Matemaatika – taktimõõdu 9/8 tutvustamine Emakeel ja kirjandus – kinokunsti ajalugu; muusikateoste kirjanduslikud alused Ajalugu – popmuusika käsitlemisel erinevate aastakümnete kaupa Kokkuleppel klassijuhataga – klassi ühine kontserdikülastus (ooper, operett, ballett, muusikal) Eesti keel, kirjandus, matemaatika, ühiskonnaõpetus (9.kl), bioloogia, geograafia, füüsika, kunst, kehaline kasvatus, võõrkeeled, ajalugu, arvutiõpetus, käsitöö (rahvaste kultuuripärand, teiste rahvaste etnograafia inspiratsiooni allikana).

tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.

Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsioone, väljendamaks muusikapala

Õpitakse erisatama ja tundma, mis on maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid.

Liikumises väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale iseloomulikke karaktereid.

Osaoskus: muusika kuulamine

Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) artistidega, valikuliselt erinevate heliloojatega (nt eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojatega).

Tutvutakse heli ja selle omadustega ning eristatakse kõla ja kuju järgi akustilisi ja elektroonilisi muusikainstrumente.

Tutvutakse arvutimuusika arengulooga ja selle loomise võimalustega.

Tutvutakse muusikatehnika arengulooga. Õpitakse tundma autorikaitse seadust ja autoriõigusega kaasnevat kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

(nt rokk, hip-hop, rahvaste muusika jm);

4) rakendab liikumises muusikateadmisi.

Osaoskus: muusika kuulamine

1) võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste (Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika) muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest;

2) võrdleb ja eristab rokk- ja popmuusika stiile ning esituskooseise, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;

3) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega;

4) uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;

6) tutvub muusikaga tegelemise võimalustega, muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega;

<p>. Kuulatakse ja õpitakse valikuliselt tundma ja eristama Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika rahvaste muusikat.</p> <p>Kuulatakse ja võrreldakse rokk- ja popmuusika stiile, luuakse seosed levimuusika arenguga Eestis.</p> <p>Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid.</p> <p>Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult kasutades eakohast muusikaalast oskussõnavara.</p>	<p>9) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga;</p> <p>10) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades</p> <p>Mõisted: heli, kaja, akustika, elektrofon, akustiline ja elektrooniline muusikainstrument, arvutimuusika, levimuusika, muusikatööstus, muusikaäri, artist, produtsent, mänedžer, autoriõigus, rokkmuusika, popmuusika, kantri, <i>rock'n'roll, soul, funk, heavy rock jt.</i></p>	
<p>Ainekava põhikoolile</p>	<p>Ainevaldkond: Kunstiained</p>	<p>Õppeaine: Muusika</p>
<p>Kooliaste: III</p>	<p>Klass: 9.klass</p>	<p>Tundide arv: 35</p>
<p>Õppeaine kirjeldus:</p>		
<p>Muusika õppeaine eesmärk on äratada õppijates huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetus tugineb Eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidele ja põhimõtetele.</p> <p>Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid. Muusika õppeaine koostisosad on: 1) laulmine; 2) pillimäng; 3) muusikaline liikumine; 4) omalooming; 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;</p>		
<p>Õppesisu:</p>	<p>Õpitulemused:</p>	<p>Lõiming ja metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused</u></p>
<p>Osaoskus: laulmine</p>	<p>Osaoskus: laulmine</p>	

<p>Repertuaar: Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühe-, kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule. Tutvutakse vaimuliku rahvalauluga. Laulab peast kooliastme ühislause: Eesti hümn, „Mu isamaa on minu arm“, „Jää vabaks, Eesti meri“, „Eestlane olen ja eestlaseks jään“, „Laul Põhjamaast“, „Saaremaa valss“, „Mul meeles veel“, „Oma laulu ei leia ma üles“.</p> <p>Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris, ansamblis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestatakse esitatava muusikapala stiili, järgitakse häälehoitu häälemurdeperioodil.</p> <p>Muusikaline kirjaoskus.</p> <p>Kinnistatakse I ja II kooliastmes omandatud laulu õppimist toetavat muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi. Muusikalise kirjaoskuse hulka kuuluvad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • helivältsed, rütmifiguurid ja pausid 	<p>1) laulab ühe- ja/või mitmehääelseid laule klassitunnis, ansamblis; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;</p> <p>2) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab peast kooliastme ühislause: Eesti Vabariigi hümn „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks / L. Koidula), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen / J. Leesment), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa), „Saaremaa valss“ (R. Valgre / D. Vaarandi)l“ (R. Valgre / K. Kikerpuu), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär / L. Tungal);</p> <p>3) on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;</p> <p>4) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes, tunneb oma hääleparaati ja teab, et häält on vaja hoida.</p> <p>Osaoskus: pillimäng</p> <p>1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille, rakendab digivõimalusi</p> <p>2) uurib pillide tämbriisi omadusi, valib ansamblisse</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ea- ja teemakohaste ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsede laulude ja kaanonite ning eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine ühiselt, kooris, ansamblis ja/või üksi <i>a cappella</i> ja/või saatega kasutades muusikalist kirjaoskust. • II kooliastme ühislaulude kordamine. • Rütmi improviseerimine kehapiiril ja rütmipillidel. • Keha-, rütmi- ja plaatpillidel <i>ostinato</i>'de, kaas-, eel- ja/või vahemängude mängimine. • Digivõimaluste katsetamine pillimängus ja muusika loomisel. • Omaloomingu loomine vokaalselt, instrumentaalselt ja/või digitaalselt, rakendades muusikalist kirjaoskust. • Laulutekstide loomine. • Laulu-, tantsu või instrumentaalkompositsiooni loomine inspireeritult maailma rahvaste muusikast. <p>Ainetevaheline lõiming</p> <p>Inimeseõpetus – kóri ehitus, hääleseadeline töö; erinevate eluviiside mõjud häälele</p> <p>Matemaatika – rütm, meetrum, taktimõõt Ajalugu – tähtsamad sündmused seoses eesti popmuusika erinevate aastakümnete muusika käsitlemisega</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • kaheksandiktaktimõõt laulurepertuaarist tulenevalt; • oskussõnad vastavalt valitud teemadele. <p>Osaoskus: pillimäng</p> <p>Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Süvendatakse pillimängu oskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes,</p> <p>Tutvutakse maailma rahvaste (Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika) pillidega.</p> <p>Osaoskus: muusikaline liikumine</p> <p>Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos, gruppides kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.</p> <p>Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Kujundatakse ühiselt liikumiskompositsioone, väljendamaks muusikapala vormi</p>	<p>sobivad pillid ja põhjendab oma valikut;</p> <p>3) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimängu oskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.</p> <p>Osaoskus: muusikaline liikumine</p> <p>tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid; väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika, Idamaade.</p> <p>Osaoskus: muusika kuulamine</p> <p>Väljendab oma arvamust kuuldu muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult</p> <p>Väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes</p> <p>Teab autoriõigusi ja sellega kaasnevat õigusi ja kohustusi</p> <p>Õpitavate žanride ja vormide kuulamine ning nende äratundmine; kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat,</p>	<p>Inglise keel – ingliskeelsed laulud</p>
--	--	--

<p>Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Liikumises väljendatakse valikuliselt erinevate maailma rahvaste muusikale iseloomulikke karaktereid, võimaluse korral õpitakse rahvatantse ja erinevaid tantsustiile.</p> <p>Osaoskus: muusika kuulamine</p>	<p>tämbrit) ning muusikateose ülesehitust</p> <p>arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades;</p> <p>võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>eesti tuntud interpretide, dirigentide, ansamblite, orkestrite ja muusika suursündmuste tundmine;</p> <p>tutvumine jazz-muusikaga; eesti pop-muusika areng alates viiekümnendatest aastatest. eristab kõla ja kuju järgi erinevate pillirühmade pille</p> <p>Osaoskus: omalooming:</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm; 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste 4) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; 5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust. 	
---	--	--

III kooliastme hindamine:

Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kui õpetaja kasutab hindamiseks kooli hindamisjuhendist erinevat hindamismudelit, siis ta teavitab sellest õpilasi enne töö sooritamist.

III kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

7-9. Klassi muusikaõpetuse eesmärgid on õpetada hindama muusikat kui kultuuriväärtust; kujundada terviklik pilt kultuuri arengust; õpetada orienteeruma eri ajastute muusikastiilides,- zanrides ja vormides; rakendada põhikoolis omandatud teadmisi ja oskusi muusika kuulamisel ja laulude õppimisel; rikastada tundeelu muusikaelamuste kaudu; külastada kontserte ja neid arvustada; õigete laulmisharjumuste õpetamine. Põhikooli lõpuklassides on tähelepanu keskpunktis iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ja väärtushinnangute kujundamine. Õpiülesannete lahendamiseks sobivad individuaalne ning rühmatöö, aga ka projektide koostamine ja läbiviimine. Hindamisel on olulisel kohal omandatud muusikateadmiste ja -oskuste loov ning praktiline rakendamisoskus. Muusikaliselt võimekad õpilased kaasatakse koolikooridesse. Jätkatakse tööd vokaal- ja instrumentaalansamblite ning solistidega, võimaluse korral ka orkestritega. Laulmisel pööratakse tähelepanu hääle individuaalsete omaduste arendamisele. Häälemurde iga arvestavalt rakendatakse võimetekohast mitmehäälsust. Pillimängus rakendatakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone ning innustatakse õpilasi looma iseseisvaid muusikalisi kompositsioone. Praktilise muusikalise tegevuse kaudu omandatakse uusi teadmisi muusikalises kirjaoskuses. Muusikalises liikumistegevuses lähtutakse eale omasest liikumisja tantsuhuvist. Täpilisest mitmekesisusest lähtuvalt arendatakse muusika teadliku kuulamise oskust. Muusikaloos tutvutakse maailma rahvaste muusikaga.

Kunst

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: I	Klass: 1.klass	Tundide arv: 105
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid. Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitus, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Inimese kujutamine: täisfiguur eestvaates, portree eestvaates.</p> <p>Eluslooduse (loomad, linnud, putukad jne iseloomulikus asendis) kujutamine joone ja silueti abil.</p> <p>Tutvumine geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevasesemetega</p> <p>Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violett).</p> <p>Meeleolu väljendamine värvidega.</p> <p>Meisterdamine. Kunst (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika) ümbritsevas keskkonnas. Plakatikujundus. Kaaslaste tööde analüüs, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödese. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid</p>	<p>Tunneb ära ja nimetab õpitud värvusi</p> <p>Kujutab esemeid/olendeid orientiiride abil</p> <p>Valmistab ette ja korrastab õpetaja juhendamisel oma töökoha</p> <p>Täidab kunsti ülesandeid koostegevuses, eeskuju ja näidise järgi.</p> <p>Oskab kasutada ohutult töömaterjale, - vahendeid ja kunstitehnikaid loominguliseks eneseväljenduseks.</p> <p>Oskab kasutada kääre ja paberist šablooni järgi ise detaile välja lõigata.</p> <p>Oskab liimiga katta pindu ja teeb liimimistöid korrektselt, hoides puhta töö ja töölaua.</p> <p>Oskab kujutada figuure.</p> <p>Peab silmas pildi kompositsioonireegleid.</p> <p>Oskab teha kollaaži ja voltida paberit.</p> <p>Oskab kunstiteoseid lihtsas vormis kirjeldada ja oma eelistusi põhjendada.</p> <p>Märkab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas.</p>	<p>Erinaevate õppeainete sisu käitlemine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisi oskusi.</p> <p>Loodusõpetus - looduse, inimese kujutamine. Elus- ja eluta looduse kujutamine.</p> <p>Matemaatika - geomeetrilised kujundid. Ruumiliste kujundite pinnalaotuste meisterdamine, tasapinnalised kujundid, mustrite kompositsioon geomeetristest kujunditest. Tasapinnalised ja ruumilised kujundid.</p> <p>Emakeel - õigekiri kutsete, kuulutuste tegemisel, teemakohased jutukesed, ristsõnad, luuletused, kutse, õnnitluskaardi, teate kujundamine, piltjuttude koostamine. Muusikaõpetus - meeleolu loomine tunnis, muusika kuulamine tööle sobiva meeleolu loomiseks.</p> <p>Inimeseõpetus - käitumine kodus, koolis, tänaval; töölaua korrashoid, liiklus tänaval</p> <p>Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites.</p> <p>Erinevate vormide, värvide nägemine</p>

<p>KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis.</p> <p>Skulptuur Voolimine savist või muust pehmest materjalist. Erinevate tekstuuride loomine. Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voltimine: karbid, loomad, inimesed jne.</p> <p>Maal Kattevärvidega (guašš jt) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastellidega. Töötamine värvi- ja viltpliiatsitega. Kollaaž rebituna värvipaberitest ja/või makulatuurist. Graafika Joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks. Paljundusgraafika: natuur-, papi- ja materjalitrükk guaši või temperaga.</p>		<p>kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Luule- ja lauluvõistlusluuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Õpilastööde näitus- õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine. Eesti Vabariigi aastapäevstendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p>
--	--	---

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: I	Klass: 2.klass	Tundide arv: 105
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid. Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<ul style="list-style-type: none"> • Inimese kujutamine: portree eestvaates, täisfiguur eest- ja külgsvaates • Eluta looduse (kivid, vesi jne) kujutamine; vormi ülesehitamine geomeetriliste kujundite abil • Loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte, pinnafaktuuri jne kujutamine, kompimismeele arendamine). • Modelleerimine ja erinevad materjalid (modelleerimine looduslikust- ja tehismaterjalist, voltimine). • Keskkond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja looduskaitse). • Kujutamine ruumis ja tasapinnal (erinevate tehnikate kasutamine). • Põhivärvid ja nende segamine värviringi alusel (ülesanded piiratud värvide arvuga). Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid 	<p>Ttunneb (nimetab) kasutatavaid töövahendeid ning -materjale;</p> <p>Leiab paberilehel ja pildipinnal otsitava (õpetaja juhendamisel);</p> <p>Kujutab kõrvutiasetsevaid sarnaseid figuure väiksemana ja suuremana;</p> <p>Võrdleb 2–3 tajutava tunnuse alusel (värvus, kuju, suurus) näidiseid ja valminud kujutisi õpetaja suunamisel;</p> <p>Valmistab ette ja korrastab õpetaja suunamisel oma töökoha;</p> <p>Täidab kunsti ülesandeid koostegevuses, eeskujul, näidise ja omandatud oskuste piires suulise korralduse järgi.</p> <p>Hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid;</p> <p>Kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes;</p>	<p>Erinaevate õppeainete sisu käitlemine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisi oskusi.</p> <p>Inimeseõpetusest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;. Emakeel-pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide kirjutamine; Rahvakunst. Koomiks. Loodusõpetusest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist; sümbolid ja meetodid.</p> <p>Käsitööst lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust. ja koordineerimist.</p> <p>Matkapäev - erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses.</p> <p>Terviklikkuse tajumine (ära tundmine).</p>

<p>(oranž, roheline, violett); helestamine ja tumestamine; meeleolu väljendamine värvidega</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rütm ja liikumine (rütmi mõiste, rütmid meis ja meie ümber). • Ruumikujundus (klassi- või kooliruumi kaunistamine ja töö planeerimine). • Kunstnik ja kujunduskunst (kunstniku elukutse ja tähtsus läbi ajaloo). • Praktiline disain (karbi, mänguasja vms meisterdamine paberist või jääkmaterjalist). • Kunstide seosed (rollimängud, kostüümid, kujundused). • Kunst ümbritsevas keskkonnas; kaaslaste tööde vaatlus, tolerantne suhtumine kaasõpilaste töödesse; rahvakunst. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis. • Rahvakunst ja selle areng (rahvakunstilelementide kasutamine kaasajal, ribaornamendi kujundamine). • Looming ja autorlus (MINU-SINU-MEIE) - looming ja selle tähtsustamine. • Skulptuur (tutvumine naturaalsete ja tehismaterjalidega, sh jääkmaterjalid). • Maal (kattevärvide kasutamine ning õige pintslivalik). 	<p>Arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel;</p> <p>Eristab sooja ja külma koloriiti; saavutab kompositsiooni tasakaalu; eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme</p> <p>Kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne)</p> <p>Kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni; Suhtub mõistvalt enda ja teiste töödesse.</p>	<p>Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus.</p> <p>Teatriskäik- kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistluslavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine.</p> <p>Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäevstendi kujundamine.</p> <p>Koolimaja kaunistamine.</p>
--	---	--

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: I	Klass: 3.klass	Tundide arv: 105
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid. Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitusel, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<ul style="list-style-type: none"> • Inimene kui graafilise kujutamise keskne objekt. Lihtsamate anatoomiliste vormide kujutamine. Inimfiguuri põhiproportsioonid ja mahtude jaotumine. Näotüüp ja näoosade põhiproportsioonid. • Eluslooduse (loomad, linnud, liblikad jne iseloomulikus asendis ja liikumises, karvkatte, pinnafaktuuri jne kujutamine, kompimismeele arendamine). • Eluta looduse (kivid, vesi) ja tehisvormide (ehitised, sõidukid jne) kujutamine joone ja silueti abil. • Modelleerimine ja erinevad materjalid - meisterdamine, lähtudes otstarbest, materjalist, tehnoloogiast (mänguasjad, pakendid, ruumikaunistused, maketid jne looduslikest ja tehismaterjalidest). Rütmiharjutused ja mängud kirjaelementide ja tähtedega (joonistatult, maalitult, rebitult, volditult). Tööd joonlaua ja sirkliga. 	<p>Kasutab ohutult töövahendeid ja -materjale;</p> <p>Kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal ja liikumises) omal viisil temaatilistes kompositsioonides; Valib ümbritsevate objektide (inimesed, loomad-linnud, taimed, kivid, ehitused, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja kujutab neid oma võtetega;</p> <p>Ehitab (joonistades, voolides) keerulisemad vormid üles lihtsamate geomeetriliste kujundite abil.</p> <p>Kujutab loomi (jt elusolendeid) neile iseloomulikus asendis; Märkab õpetaja suunamisel esemete ja figuuride detaile, täiendab kujutist Järgib mustri rütmi</p> <p>Võrdleb ja iseloomustab õpetaja suunamisel kahte kujutist tajutavate tunnuste alusel, väljendab kujutiste paiknemist pildiruumis; Korrastab oma töökohta; Täidab kunsti ülesandeid eeskuju, näidise ja omandatud</p>	<p>Erinaevate õppeainete sisu käitlemine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisi oskusi.</p> <p>Emakeel- muinasjutude, luuletuste, mõistatuste illustreerimine; Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Jutu kirjutamine pilditäiendusena (pildi allkiri, tegelaskõne jms), piltjutt. Tingmärgid, skeemid, kaardid, tabelid õppekirjanduses, lasteraamatutes ja lasteajakirjanduses. Suulised või kirjalikud arutlused õppekäigust, klassi tööde väljapanekust.</p> <p>Matemaatika- geomeetrilised kujundid igapäeva-elus, joonlauaga mõõtmine, Kauguste hindamine looduses.. Eristab ja leiab ümbritsevast lihtsamaid tasandilisi ja ruumilisi kujundeid.</p> <p>Loodusõpetus- elus ja eluta loodus, Plaanid ja kaardid (sh temaatilised) koos tingmärkide, sümbolitega; koduloomad, metsloomad, õppekäigud vabasse loodusesse ,loodusvaatlused aastaegadele iseloomulikud värvid, loodusliku materjalikorjamine meisterdamiseks. Tööõpetus-meisterdamine looduslikust materjalist, voolimine.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Keskkond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja looduskaitse). • Kujutamine ruumis ja tasapinnal (erinevate tehnikate kasutamine). • Põhivärvid ja nende segamine värviringi alusel (ülesanded piiratud värvide arvuga). Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane, sinine) ja nende segamisel saadavad II astme värvid (oranž, roheline, violet). Helestamine ja tumestamine ning külmad ja soojad toonid. Meeleolu väljendamine värvidega. Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted). Pea- ja kõrvallemendid ning taust. Pildi üksikosade tasakaal. Rütm, rühmitamine ning osaline kattumine. • Rütm ja liikumine (rütmilise mõiste, rütmid mees ja meie ümber). • Töö geomeetriliste põhivormidega seoses igapäevaeluga. Joonte omadustega tutvumine. Tegelikud ja illusoorid jooned. Joonekompositsioon. Heledad jooned tumedal pinnal. Joonte orientatsioon (vertikaal- ja horisontaaljooned, sirg- ja kõverjooned). Joonte kvaliteet. Joonetugevus väljendusvahendina. Pidev- ja katkendjoon. Joonlaua kasutamine • Graafika - joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine 	<p>oskuste piirides suulise korralduse järgi. Segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet; segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed; Leiab vaadeldavatel pildidel peamised tegelased ja objektid. Organiseerib pildi pinda arvestades paberi suurust ja kuju kasutades erinevaid paberiformaate; Arvestab meisterdades teose otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust nimetab etenduse ja filmi kujunduse elemente (kostüümid, lava-, valgus-, helikujundus); Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal; Räägib oma loomingust (tegevusest) kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid; Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi. Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi; Austab enda ja kaasõpilaste loomingut.</p>	<p>Muusikaõpetus- kuulatud pala järgi pildi joonistamine Kehaline kasvatus- Liikumine kujundites Õppekäigud loodus- või tehiskeskonda (linnaäljak, mõis, park, kaevandus), muuseumi, näitusele või teatrisse. Näituse korraldamine. Rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust Muinasjutu/ muistendi Stiilipäev- stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Emakeelepäev- stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäevstendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus. Võõrkeelenädalarkhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine. erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p>
--	--	--

<p>faktuuri loomiseks.</p> <p>Paljundusgraafika:natuur -, papi - ja materjalitrükk guaši või temperaga.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piiratud ja piiramata pind (mõisted: piiratud ja piiramata pind, objekti ja tausta seos). • Ruumikujundus (klassi- või kooliruumi kaunistamine ja töö planeerimine). <p>Kunst meie ümber. Oma kodulinna/asula, kodumaja/korteri, toa, suvekodu, aia/pargi kujundus.</p> <p>Kunst ruumis - kunstimuuseumid, galeriid. Maailmakuulsad maalid. Tuntumad ajaloolised vaatamisväärsused maailmas. Raamatukujundus. Kujundamine teatris. Multifilmid. Virtuaalne maailm. Tegelikkuse ja virtuaalsete keskkondade võrdlus. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU -s või Kadrioru Kunstimuuseumis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstnik ja kujunduskunst (kunstniku elukutse ja tähtsus läbi ajaloo). • Praktiline disain (karbi, mänguasja vms meisterdamine paberist või jääkmaterjalist). Meisterdamine loodus - ja tehismaterjalist (pakendid, plastid, traat jne). Voltimine: karbid, loomad, inimesed jne; Papjeemašee tehnikas maski valmistamine. • Kunstide seosed (rollimängud, kostüümid, kujundused). • Rahvakunst ja selle areng (rahvakunstielementide kasutamine kaasajal, ribaornamendi kujundamine). 		
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Looming ja autorlus (MINU-SINU-MEIE) - looming ja selle tähtsustamine. • Skulptuur (tutvumine naturaalse ja tehismaterjalidega, sh jääkmaterjalid). • Maal (kattevärvide kasutamine ning õige pintsli valik). maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Maalilise pinna saamine kriidi - ja õlipastellidega. Töötamine värvi - ja viltpliiatsitega. Kollaaž rebituna värvipaberitest ja/või makulatuurist 		
---	--	--

I kooliastme hindamine:
<p>Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kui õpetaja kasutab hindamiseks kooli hindamisjuhendist erinevat hindamismudelit, siis ta teavitab sellest õpilasi enne töö sooritamist.</p>
I kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:
<p>Õpilane: peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada; tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel; teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt; oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida; käitub loodust hoidvalt; oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda; austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid; oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest; hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve; oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda; teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.</p>

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: II	Klass: 4.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid.</p> <p>Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutavas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitus, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused
<ul style="list-style-type: none"> • Inimese kujutamine paigal (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine). • Loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomaliku asendi, karvkatte, pinnafaktuuri jne kujutamine, kompimismeele arendamine). • Modelleerimine ja erinevad materjalid (modelleerimine looduslikust- ja tehismaterjalist, voltimine). • Keskkond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja looduskaitse). • Põhivärvid ja nende segamine värviringi alusel (ülesanded piiratud värvide arvuga). • Rütm ja liikumine (rütm mõiste, rütmid meis ja meie ümber). • Piiratud ja piiramata pind (mõisted: piiratud ja piiramata pind, objekti ja tausta seos). • Perspektiiviõpetus (objekti kujutamine ees ja taga, elemendi esiletõst suuruse ja värvi abil). 	<p>Hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid. Kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes. Arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel.</p> <p>Kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses. Segab ja kasutab maalimisel erinevaid toone. Saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel.</p> <p>Eristab sooja ja külma koloriiti. Kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne) lähtudes otstarbest.</p> <p>Analüüsib trükise kujunduse osi (kaanekujundus, kirjastiil,</p>	<p>Erinaevate õppeainete sisu kästlemine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisis oskusi.</p> <p>Eesti keel- kunstnike töö eesti keele õpikutes, juturaamatutes, pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide kirjutamine; kultuurisündmuste seostamine kirjandusega, väljendus. Muusikaõpetus-temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi.</p> <p>Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria.</p> <p>Keskkonna kujundamine sise ja välisruumis. Kombinatorika geomeetristest elementidest ruumis ja tasapinnal.</p> <p>Loodusõpetus-temaatilised joonistused loodusest. Ilmastiku kirjeldus (fotograferimine)</p> <p>Matemaatika - geomeetriselised kujundid. Mõõtmised.</p> <p>Õppekäigud loodus- või tehiskeskkonda (linnaväljak, mõis, park, kaevandus), muuseumi,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Ruumikujundus (klassi- või kooliruumi kaunistamine ja töö planeerimine). • Kunstnik ja kujunduskunst (kunstniku elukutse ja tähtsus läbi ajaloo). • Kirjakunst (nimetähtede kujundamine). • Praktiline disain (karbi, mänguasja vms meisterdamine paberist või jääkmaterjalist). <ul style="list-style-type: none"> • Kunstide seosed (rollimängud, kostüümid, kujundused). • Rahvakunst ja selle areng (rahvakunsti elementid ja rütm) • Looming ja autorlus (MINU-SINU-MEIE) – looming ja selle tähtsustamine. • Skulptuur (tutvumine naturaalse ja tehismaterjalidega, sh jääkmaterjalid). • Maal (kattevärvide ja akvarellide kasutamine ning õige pintsli valik). <p>Ümbruse kujutamine Erinevate objektide kujutamine: erinevad majad linnas ja maal. Pildiruum-ruumilisuse edastamine (esemete suurussuhted). Kompositsioon-tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus. Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Geomeetria Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline); kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka</p>	<p>initsiaal, vinjett jne) ja terviklahendust. Kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas.</p>	<p>näitusele või teatrisse Suulised või kirjalikud arutlused õppekäigust, kultuurikogemusest, klassi tööde väljapanekust.</p> <p>Rühma- ja gruppitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimaluse katsetada erinevaid rolle.</p> <p>Näituse korraldamine.</p> <p>Sportipäev- liikuvad objektid, meeoleolud. Loodusainete päev-stendi kujundamine. Teatriskäik-süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites.</p> <p>Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne.</p> <p>Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine.</p> <p>Luule - ja lauluvõistlus - lavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine.</p> <p>Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine.</p> <p>Isade - ja emadepäev - portreede joonistamine.</p> <p>Kutsete kujundamine.</p> <p>Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine.</p> <p>Teatritretk- lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine.</p> <p>Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Õpilastööde näitus - õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine.</p> <p>Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine.</p> <p>Stiilipäev - stendi kujundamine.</p> <p>Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus.</p>
---	---	---

monokroomselt); koloriit (soe ja külm). Märgid-liiklusmärgid ja nendest tulenevalt uute märkide kujundamine. (Nime) Tähtede kujundamine. Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel .(võimalusel). Ilmastiku -nähtuste jäädvustamine Trükiste, filmide, koomiksite, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine. Kunstiteoste analüüs, kunstiürituste külastamine, nähtu põhjal arutelu, Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride eripärad. Värv roll suurteostes. Rahvakunst - tikandid, vöökirjad. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU -s või Kadrioru Kunstimuseumis. Maalimine kattevärvide ja akvarellidega; tööd kriidi - ja õlipastellidega, värvi - ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberist ja/või makulatuurist. Joonistamine grafiit -, värvi -, vilt - ja pastapliiatsiga; graafikatehnikad: kõrgtrükk (nt papi -, materjali -, linooltrükk) ja lametrükk (mono - ja diatüüpia). Loob erinevaid tekstuure ja faktuure. Kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel) vastavalt vajadusele ja võimalustele.

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: II	Klass: 5.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid.</p> <p>Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutavas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitusel, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Inimese kujutamine paigal ja liikumises (näidismudelite ja skeemjooniste kasutamine). • Modelleerimine ja erinevad materjalid (modelleerimine looduslikust- ja tehismaterjalist, voltimine). • Keskkond ja selle kujutamine (erinevad keskkonnad ja looduskaitse). • Kujutamine ruumis ja tasapinnal (erinevate tehnikate kasutamine). • Põhivärvid ja nende segamine värviringi alusel (ülesanded piiratud värvide arvuga). • Rütm ja liikumine (rütmimõiste, rütmid meis ja meie ümber). • Piiratud ja piiramata pind (mõisted: piiratud ja piiramata pind, objekti ja tausta seos) • Perspektiiviõpetus (elemendi esiletõstmise suuruse ja värvi abil). • Ruumikujundus (klassi- või kooliruumi kaunistamine ja töö planeerimine). • Kunstnik ja kujunduskunst (kunstniku elukutse ja tähtsus läbi ajaloo).</p>	<p>1. kasutab õpitud tehnikaid kunstitööde loomiseks; 2. kujutab inimest liikumises; 3. tõstab oma töödes tegelasi ja objekte esile suuruse, asukoha ja värvi valiku abil; 4. väljendab osalise kattumise abil esemete ja figuuride paiknemist üksteise suhtes ees- ja tagapool, keskel; 5. võrdleb oma ja kaaslaste töid (leiab peamised tegelased/objektid, toob esile sarnasusi ja erinevusi); 6. osaleb vestlustes rahvuskultuuri ja -kunsti teemadel (kodukandi rahvariided jne).</p> <p>hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; arvestab täisfiguuri kujutamisel pea</p>	<p>Erinaevate õppeainete sisu käitlemine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisis oskusi.</p> <p>Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Kunstiliigid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Kombinatorika geomeetristest elementidest ruumis ja tasapinnal. Eesti keel - teksti kujundamine. Rahvakunst. Koomiks. Ajalugu – Kammkeraamika. (film +praktiline töö keraamikaklassis) kunstiliigid. Rahvakunst. Arhitektuur. Kunstimälestised. Kunstimõisted. Muusika - rahvakunst. Loodusõpetus - varju tekkimine. Langev vari. Matemaatika - pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt. Matkapäev., projektipäevad- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse</p>

<p>• Praktiline disain (karbi, mänguasja vms meisterdamine paberist või jääkmaterjalist). Erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst). • Kunstide seosed (rollimängud, kostüümid, kujundused). • Rahvakunst ja selle areng (rahvakunsti elementide kasutamine kaasajal, ribaornamendi kujundamine). • Looming ja autorlus (MINU-SINU-MEIE) – looming ja selle tähtsustamine. • Skulptuur (tutvumine naturaalsete ja tehismaterjalidega, sh jääkmaterjalid). • Maal (kattevärvide ja akvarellide kasutamine ning õige pintli valik). • Graafika (tutvumine erinevate trükitehnikatega, nt papitrukk)</p> <p>Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid; miimika; inimene tegevuses; vaikelu. Ühe värvi erinevad toonid (kollakas-, pruunikas-, sinakas- roheline jne.); piiratud arvu värvidega maalimine; akromaatilised ja kromaatilised värvid; sümmeetria ja asümmeetria; plaanilisus pildi pinnal. Tööd joonlaua ja sirkliga (ornament); teksti kujundamine; initials. Kunstiliigid (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, tarbekunst); kunsti väljendusvahendid (punkt, joon, pind, värv jne.);</p>	<p>suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses; leiab erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides; leiab asjakohast pildilist infot, näidiseid jaeeskujusid ning kasutab neid loominguks oma töös; segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone; saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; kasutab maalimisel piiratud värvivalikut. eristab sooja ja külma koloriiti; eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone; eristab piiratud ja piiramata pinda. Loob võrgustiku abil piiramata pindu, nimetab nende kasutusalasid; katsetab eeltööna erinevaid kompositsioonilisi lahendusi.</p>	<p>tajumine (ära tundmine). Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev- stendi kujundamine. Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja loomingu tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistluslavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Õpilastööde näitus - õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev - stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Keskkond ja säästev areng. Emakeelepäev - stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev - stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolika detailsem tutvumine</p>
---	--	--

<p>kunstimälestised. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuseumis. Maalimaalimine kattevärvide ja akvarellidega, õlipastellidega; tööd värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberitest ja /või makulatuurist; graafika - joonistamine grafiit - värvi - ja viltpliiatsiga; skulptuur - lõikamine pehmetest materjalidest.</p>		<p>ning nende elementide kujutamine loomingus</p>
--	--	---

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: II	Klass: 6.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid.</p> <p>Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutavas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitus, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Inimese kujutamine paigal ja liikumises (inimese proportsioonid ja emotsioonide edastamine). • Natuurist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurussuhted). • Modelleerimine ja erinevad materjalid (erinevatest materjalidest ruumikujunduselementide meisterdamine, keraamika). • Keskkond ja selle kujutamine (muutuvate loodusvormide ja erinevate elukeskkondade kujutamine, keskkonnakaitse). • Põhivärvid ja vastandvärvid (vastandvärvide segamine värviringi alusel, ühe värvi erinevad toonid). • Värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad heletumedusastmed, soe ja külm koloriit). • Rütmi ja liikumine (sümmeetria ja asümmeetria). • Ruumikujundus (sise- ja välisruumide kujundus). •</p>	<p>1. kasutab töövahendeid ja -materjale tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt; 2. arvestab inimese täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; 3. kujutab temaatilistes töödes värvide abil tegevuse aega ja kohta; 4. loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta; 5. väljendab kujutatava suuruse muutumise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool; 6. kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum); 7. tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitüüpe (skulptuur, maal, graafika)</p> <p>hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju,</p>	<p>Erinevate õppeainete sisu käsitamine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisi oskusi.</p> <p>Sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega; Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis; Loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi; Matemaatikast lähtudes</p>

<p>Kirjakunst (reklaamkirjade vaatlus ja analüüs). Erinevad kunstiliigid (maal, skulptuur, arhitektuur, teatrikunst). • Rahvakunst ja selle areng (rahvakunsti areng ja kasutamine kaasajal, rahvakunsti pärandi hoidmine). • Skulptuur (voolimine pehmetest ja tahketest materjalidest, keraamika).</p> <p>Inimese kujutamine: täisfiguuri ja näo proportsioonid; inimene tegevuses, inimese, looduse ja tehisevorme suhe; visandamine loodusest. Vaikelu (natüürmort); varju tekkimine. Langev vari. Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline); kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt); koloriit (sh soe ja külm). Kompositsiooni tasakaal. Pildi dominant; sümmeetria ja asümmeetria; piiratud ja piiramata pinnad. Plaanilisus pildi pinnal; pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt. Keskkonna kujundus sise- ja välisruumis (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne); ornament (sh rahvuslik); raamatu ja muu trükise kujundus (sh initials, vinjett, fantaasiakiri jne); koomiks. Kunstiliikide (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) iseloomustus; kunsti väljendusvahendid (punkt,</p>	<p>suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; kujutab veenvalt inimest erinevas asendis ja tegevuses; leiab erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides; leiab asjakohast pildilist infot, näidiseid ja eeskujusid ning kasutab neid loominguks oma töös; selgitab varju tekkimise põhimõtet. segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone; saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; kasutab maalimisel piiratud värvivalikut (sh maalib monokroomselt); kirjeldab pildi koloriiti, eristab sooja ja külma koloriiti; teisendab värvimodulatsiooni põhimõttel pildi koloriiti segades kõik värvid läbi ühe juhtvärviga. saavutab kompositsiooni tasakaalu; määrab teose dominandi, loob selle teadlikult oma töös; eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone; eristab piiratud ja piiramata pinda. kujutab tasapinnal pöörd- ja kandiliste kehade mahulisust ja nende asukohta silmapiiri suhtes. kujundab oma lähemat ümbrust (stend, klassiruum, oma tuba,</p>	<p>arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur ümbolid ja meetodid); Käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad); Kehaline kasvatus Liikumis- ja tantsukombinatsioonid; ruumitaju, põimumine liikumisel. Kaardi ja maastiku võrdlemine. Maastikuobjektid, leppemärgid, reljeefvormid. Orienteerumismängud, orienteerumine etteantud või enda joonistatud plaani ning silmapaistvate loodus- või tehisevorme. Matkapäev- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev - stendi kujundamine. Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstiliigid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistluslavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeodlavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine.</p>
--	---	---

<p>joon, pind, värv, vorm jne); kunstimõisteid (originaal, koopia, võltsing, reproduktsoon, jne); rahvakunst; kultuuriväärtused ja kunstimälestised; massi- ja kommertskultuur. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis. Skulptuur Skulptuuride modelleerimine savist ja lõikamine pehmetest materjalidest (vahtplast jne); keraamika; reljeef. Maal Maalimine kattevärvide ja akvarellidega; tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega; kollaaž värvipaberist ja/või makulatuurist. Graafika Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga; graafikatehnikad: kõrgtrükk (nt papi-, materjali-, linoaltrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia).</p>	<p>mänguväljak jne) lähtudes otstarbest; kujundab ornamenti (sh rahvuslikku) ja nimetab selle traditsioonilisi ja kaasaegseid kasutusvõimalusi; iseloomustab kunstiliike (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) ja nende väljendusvahendeid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne); loetleb natüürmortides kasutatavaid objekte ja seletab nende üldistamise alusel natüürmordi mõistet. Eristab natüürmorti teiste žanrite hulgast; tunneb ära portree-, maastikužanri; toob kunstiteost kirjeldades esile nii sisulisi kui vormilisi elemente; selgitab originaali, koopia ja reproduktiooni erinevust; kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas; väärtustab oma(rahvus)kultuuri kõrval kohalikku (elukoha) kirjeldab Eesti rahvakunstile (rahvariided, tarbeesemed, arhitektuur) iseloomulikke jooni; kavandab tööd lähtuvalt materjali, tehnika ja/või tehnoloogia eripärast; kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel, trükipress jne) vastavalt vajadusele võimalustele.</p>	<p>Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädallavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine. joonistamine. Lavakujundus. Emakeelepäev- stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäevstendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolikaga detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus. Playback – koolimaja kaunistamine. Kostüümide ja rekvisiitide kujundamine.</p>
---	---	---

II kooliastme hindamine:

Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kui õpetaja kasutab hindamiseks kooli hindamisjuhendist erinevat hindamismudelit, siis ta teavitab sellest õpilasi enne töö sooritamist.

II kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Õpilane oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest; väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust; oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida; oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides; väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest; oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste; oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel; tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiskonna norme; väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada; väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest; on leidnud endale sobiva harrastuse.

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: III	Klass: 7.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid.</p> <p>Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutavas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Inimese kujutamine paigal ja liikumises (inimese proportsioonid ja emotsioonide edastamine). • Natuurist joonistamine (elus ja eluta objektide ruumiline kujutamine, paiknemine pildiruumis ja suurussuhted). • Modelleerimine ja erinevad materjalid (erinevatest materjalidest ruumikujunduselementide meisterdamine, keraamika) • Keskkond ja selle kujutamine (muutuvate loodusvormide ja erinevate elukeskkondade kujutamine, keskkonnakaitse). • Põhivärvid ja vastandvärvid (vastandvärvide segamine värviringi alusel, ühe värvi erinevad toonid). • Värvide helestamine ja tumestamine (ühe värvitooni erinevad heletumedusastmed, soe ja külm koloriit). • Rütm ja liikumine (sümmeetria ja asümmeetria). • Ruumikujundus (sise- ja välisruumide kujundus). •</p>	<p>1. leiab vaatluse ja võrdlemise teel inimese ameti olulisi tunnuseid (keskkond, riietus, töövahendid) ning väljendab neid temaatilistes töödes; 2. segab ja kasutab maalimisel värvide eri toone; 3. loob eri vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid; 4. teeb kollaaži; 5. tunneb ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, arhitektuur, graafika); 6. mõistab originaali, reproduktsiooni ja võltsingu olemust; 7. märkab kujunduselemente keskkonnas.</p> <p>Loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeoleolu ja tundeid; määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga. selgitab mõistete „värv” ja „värvus” erinevust.</p>	<p>Erinaevate õppeainete sisu käitlemine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisis oskusi.</p> <p>Tööõpetus - kunsti väljendusvahendid. Kunstiliigid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Kombinatorika geomeetristest elementidest ruumis ja tasapinnal. Eesti keel - teksti kujundamine. Rahvakunst. Koomiks. Ajalugu - kunstiliigid. Rahvakunst. Arhitektuur. Kunstimälestised. Kunstimõisted. Muusika - rahvakunst. Loodusõpetus - varju tekkimine. Langev vari. Matemaatika - pöörd- ja kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt. Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev- liikuva objekti (figuuri</p>

<p>Kirjakunst (reklaamkirjade vaatlus ja analüüs). • Praktiline disain (pakendi kujundus). • Erinevad kunstiliigid ja nende seosed • Rahvakunst ja selle areng (rahvakunsti areng ja kasutamine kaasajal, rahvakunsti pärandi hoidmine). • Looming ja autorlus (originaal, reproduktsioon, koopia). • Maal (maalimine spontaanselt ja kavandi alusel). • Kollaaž. Segatehnikad</p> <p>Ümbruse kujutamine- tänav, taluõu, kõrghooned. Hoonete välisdetailide esile toomine. Pildi muutmine efektsemaks – peegeldus, illusioon, perspektiiv. Asjade kolmemõõtmelisus. Natüürmordi koostamine ja selle järgi joonistamine. Valgus, vari, läige, langev vari. Inimene ,suunatud pilk, näo detailid. Erinevate meeoludega inimeste väljendamine. Geomeetriselised kujundid sümbolitena. Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon, ruumiillusioonid. Mõisted värv ja värvus Geomeetriseliste kehade kasutamine disainis. Märkide ja kujude mitmetähenduslikkus. Firmamärgid, logod. Omaloodud kirja (šrifti) kujundamine, kasutamineKombinatorika tasapinnal ja ruumis mitmesugustest materjalidest. Kunstiga seotud elukutsed. Muuseumide, näituste</p>	<p>konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel; selgitab reklaami eesmärgid ja mõju. Nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri, lööklause); kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel; kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; määrab kujutamisinestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo -, olustikumaal); suhtub loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (happening , performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kits; virtuaalne kunst;</p>	<p>) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev- stendi kujundamine. Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistluslavadekorratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod - lavadekorratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädal - lavadekorratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Õpilastööde näitus - õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev - stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Keskkond ja säästev areng. Emakeelepäev - stendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev - stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümbolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus</p>
---	--	---

külastamine: arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Erinevate kultuuride tuntumad kunstiteosed. Kunst Eestis ja maailmas - keskajast barokini. Rahvakunst -erinevad tikandid esemetel, riietuses. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU -s või Kadrioru Kunstimuuseumis. Maalimine erinevatele materjalidele (puit, klaas, paber). Erinevad trükitehnikad. Skulptuur Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest materjalidest (nt papjeemašee, plastid, papp, puit, traat jne); installatsioon. Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel; Graafika Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga.		
--	--	--

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: III	Klass: 8.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid.</p> <p>Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutavas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitus, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Inimese kujutamine paigal ja liikumises (erinevate elukutsete ja töökeskkondade kujutamine). • Portree ja miimika (erinevas eas inimese kujutamine). • Modelleerimine ja erinevad materjalid (figuuride modelleerimine savist vms materjalist). • Kujutamine ruumis ja tasapinnal (langeva varju kujutamine ja modelleerimine valguse ja varju abil). • Põhivärvid ja nende segamine (erinevate tonaalsuste eristamine ja sõnastamine, rühmatöö). • Sümmeetria ja asümmeetria (konstrueerimine kesktelje ja horisontaaltelje abil). • Rütm ja liikumine (joonistamine sirkli ja joonlaua abil, op-kunst). • Ruumikujundus (skulpturaalsed objektid rühmatööna). • Kunstnik ja kujunduskunst. • Kirjakunst (kirjaoptika ja kirja kujundus, katsetused erinevate kirjutusvahenditega,</p>	<p>1. leiab vaatluse ja võrdlemise teel inimese vanust ja näoilmeid kõige enam iseloomustavaid tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes; 2. eristab õpetaja suunamisel pildi koloriiti, oskab seda kirjeldada; 3. kujundab ornamenti (sh rahvuslikku), nimetab selle traditsioonilisi ja nüüdisaegseid kasutusvõimalusi; 4. eristab etenduses esinevaid eri kunstiilike (visuaalne kunst, muusika, liikumine); 5. eristab kultuurinähtusi ja kunstiilike (sh karikatuur, šarž, grafiti).</p> <p>Tunneb visuaalse kunsti põhimõisteid ning oskab neid kasutada kõnes ja kirjas; oskab kasutada kõiki 8. klassi ainekavas olevaid töömaterjale, - vahendeid ning kujutamise ja kujundamise viise kunstiliseks</p>	<p>Erinaevate õppeainete sisu käitlemine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisis oskusi.</p> <p>Loodusõpetus - värvide kontrastid, vastastikused mõjud. Kooskõlad ja tasakaal. Mõisted värv ja värvus. Matemaatika - moodul. Kombinatorika tasapinnal. Abstraktne kompositsioon. Groteski- ja laisulekirja võtted sule või markeriga. Joonestamise algteadmised Muusikaõpetus - massikunst: foto, film, video, reklaam. Eesti keel - massikunst: foto, film, video, reklaam. Kadreerimine (foto- ja videokunst). Kunsti liigid ja žanrid. Eesti rahvakunsti seosed põhjamaade, soomeugri rahvaste ja maailma etnograafilise kunstiga. Tegevuskunst. Ajalugu - kunsti areng keskajast 20. sajandi lõpuni. Restaureerimine ja renoveerimine. Füüsika - esemete modelleerimine valguse -varjuga. Värvide optiline</p>

<p>monogrammid, peremärgid). • Praktiline disain (reklaamsärgi või plakati kujundus, tootedisain). • Erinevad kunstiliigid (meediakunst ja erinevad infoallikad kunsti edastajana). • Kunstide seosed (kunsti ja kultuuri seosed kaasajal). • Rahvakunst ja selle areng (tänavakunst ja selle mõju kultuurile). • Looming ja autorlus (tuntumad kunstnikud ja nende teosed). • Skulptuur (skulptuur linnaruumis ja looduskeskkonnas). • Kollaaž. Segatehnikad</p> <p>Inimese kujutamine: Poolprofiil; karikatuur ja sarz. kehakeel (sh miimika); vormi karakteri edasiandmine; inimese, loodus- ja tehisevormide stiliseerimine; esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, langev ja omavari, täis- ja poolvari). Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon, ruumiillusioonid. Mõisted värv ja värvus Värvide optiline segunemine; kompositsiooniskeemid; kuldlõige; kadreerimine. Märk ja sümbol (peremärk, firmamärk, piktogramm, eksliibris). Karikatuur; kunsti areng keskajast 20. saj. lõpuni; kunsti piiride avardamine; inspiratsiooniallikad ja looming; kitši olemus. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid</p>	<p>eneseväljenduseks; tunneb vormi-, värvi-, kompositsiooni-, perspektiivi- ja kirjaõpetuse lihtsamaid reegleid; oskab üldjoontes eristada visuaalse kunsti arenguetappe; eristab kõrgkultuuri massikultuuri nähtustest.</p>	<p>segunemine. Kadreerimine (foto - ja videokunst). Ruumiillusioonid (op. kunst). Matkapäev, jõuluhommik metsas, projektipäevad, talvelaager- erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev- stendi kujundamine. Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike elulugu ja loominguga tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistluslavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev- portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädal - lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Õpilastööde näitus - õppeaasta silmapaistvate õpilastööde väljapanek. Erinevatest objektidest ühtse terviku loomine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus - stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Stiilipäev - stendi kujundamine. Kostüümikavandite joonistamine. Lavakujundus. Keskkond ja säästev areng. Emakeelepäev - stendi</p>
---	--	---

<p>KUMU -s või Kadrioru Kunstimuuseumis. Kasutatavad tehnikad ja materjalid Skulptuur - modelleerimine erinevatest materjalidest. Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel; Graafika Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga, värvilise pliiatsi, viltpliiatsiga.</p>		<p>kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäev - stendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolika detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p>
---	--	---

Ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: Kunstiained	Õppeaine: Kunst
Kooliaste: III	Klass: 9.klass	Tundide arv: 35
Õppeaine kirjeldus:		
<p>Õpilaste loomingulise potentsiaali äratamine ja arendamine. Õpilased õpivad tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ja suudavad luua erinevaid kunstiteoseid, rakendada loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid.</p> <p>Kunstiõppe siht on arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi ettevõtlikku ellusuhtumist.</p>		
Õppesisu:	Õpitulemused:	Lõiming ja metoodilised soovitusel, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused
<p>Inimese kujutamine paigal ja liikumises (erinevate elukutsete ja töökeskkondade kujutamine). • Portree ja miimika (erinevas eas inimese kujutamine). • Modelleerimine ja erinevad materjalid (figuuride modelleerimine savist vms materjalist). • Kujutamine ruumis ja tasapinnal (langeva varju kujutamine ja modelleerimine valguse ja varju abil). • Põhivärvid ja nende segamine (erinevate tonaalsuste eristamine ja sõnastamine, rühmatöö). • Sümmeetria ja asümmeetria (konstrueerimine kesktelje ja horisontaaltelje abil). • Rütm ja liikumine (joonistamine sirkli ja joonlaua abil, op-kunst). • Kunstnik ja kujunduskunst. • Kirjakunst (kirjaoptika ja kirja kujundus, katsetused erinevate kirjutusvahenditega, monogrammide, peremärgid). • Praktiline disain (reklaamsärgid)</p>	<p>1. kasutab õpitud tehnikaid, töömaterjale ja -vahendeid, kujutamise ja kujundamise viise; 2. kujutab inimest eri vanuses, meeleolus, asendis ja tegevuses; 3. märkab suuremaid kompositsiooni- ja proportsioonivigu; 4. kirjeldab kunstiteoseid õpitud oskuste piires ja põhjendab oma eelistusi; 5. väärtustab kunstiloomingut (oma ja kaaslaste tööd)</p> <p>Loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; lihtsustab ja deformeerib kujutatavat suurema karaktersuse ja emotsionaalsuse saavutamiseks; kasutab kujundit oma mõtete edastamiseks; kasutab kunstiteost või -stiili oma loomingu eeskujuna või lähtepunktina; määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju</p>	<p>Erinevate õppeainete sisu käsitamine kunstilises võtmes kasutades kunstilisi väljundeid kinnistamiseks teadmisi ja lihvimaks käelisi oskusi.</p> <p>Sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega; Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis; Loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi; Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja</p>

<p>või plakati kujundus, tootedisain). • Erinevad kunstiliigid (meediakunst ja erinevad infoallikad kunsti edastajana). • Kunstide seosed (kunsti ja kultuuri seosed kaasajal). • Rahvakunst ja selle areng (tänavakunst ja selle mõju kultuurile). • Looming ja autorlus (tuntumad kunstnikud ja nende teosed). • Skulptuur (skulptuur linnaruumis ja looduskeskkonnas).Maal (maalimine spontaanselt ja kavandi alusel).</p> <p>Inimese kujutamine: kehakeel (sh miimika); vormi karakteri edasiandmine; inimese, loodus- ja tehisevormide stiliseerimine, deformeerimine; esemete modelleerimine valguse ja varjuga (valgus, langev ja omavari, täis- ja poolvari). Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal; värvide optiline segunemine; värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh külmad-soojad, eenduvad-taanduvad, kerged, rasked värvid); värv ja värvus. Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldlõige); kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunsti); abstraktne kunst. Erinev vaatepunkt (konna- ja linnuperspektiiv); joonperspektiiv ühe ja kahe koondpunktiga; õhu- ja värviperspektiiv. Tootedisain, ruumidisain, tarbeeseme kujundus. Ergonoomika;</p>	<p>ning kirjeldab nende erinevusi; modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga. kasutab teose kompositsiooni ja koloriidi tasakaalustamiseks ning olulise esiletoomiseks paindlikult värvide kontraste (soe-külm, hele-tume, hulgakontrast); suurendavadvähendavad toonid); selgitab mõistete „värv” ja „värvus” erinevust. tunneb ära kolmnurkse, diagonaalse ja kuldlõikelise kompositsiooniskeemi; kasutab kadreerimise erinevaid võimalusi; väljendab emotsioone ja kujutab nähtusi abstraktse kompositsioonina. - analüüsib vormi näilist muutumist sõltuvalt vaatepunktist (vaataja asukohast); konstrueerib 1 ja 2 koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel; analüüsib (piltidel ja looduses) värvide näivat muutumist sõltuvalt objekti; analüüsib kunste argikeskkonna osana (keskkonnaesthetika). Seostab keskkonna elemente (mööbel, trükised, tarbeesemed, ruum, ehitised, linnakujundus, haljastus, monumendid jne) kunstniku tööga; kirjeldab üldjoontes peamisi disaini alaliike: graafiline, keskkonna-, tootedisain, tarbekunst (sh mood, reklaam, ruumikujundus jne); valib kujundatavale sobiva šrifti, arvestab kirjaoptikat; selgitab reklaami eesmärgi ja mõju. Nimetab</p>	<p>loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid); Käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad); Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist Matkapäev -erinevate värvide ja kujundite leidmine looduses. Terviklikkuse tajumine (ära tundmine). Spordipäev- liikuva objekti (figuuri) jälgimine, proportsioonide vaatlus. Loodusainete päev- stendi kujundamine. Teatriskäik- süžee jälgimine ja kujutamine värvides ning kujundites. Erinevate vormide, värvide nägemine kostüümides, lava dekoratsioonides jne. Võõrkeelenädal- erinevate riikide kultuuriväärtuste, mälestistega tutvumine. Erinevad kunstistiilid, voolud (arhitektuur, usundid jne). Kunstnike eluloo ja loomingu tutvumine. Stendi kujundamine. Luule- ja lauluvõistluslavadekoratsioonid, kutsete ja kavade kujundamine. Luuletuste illustreerimine. Stendi kujundamine. Isade- ja emadepäev-portreede joonistamine. Kutsete kujundamine. Jõulupeod-lavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Näidendite päev/ nädallavadekoratsioonid, kostüümi kavandite kujundamine. Kutsete, kavade ja plakatite kujundamine. Muinasjutu/ muistendi jutustamise võistlus- stendi kujundamine, jutu illustreerimine. Joonis-tamine.</p>
--	---	---

<p>graafiline disain. Kujunduse ühtne stiil; märk ja sümbol (nt peremärk, firmamärk, piktogramm); reklaam; šrift, kirjaoptika, teksti kujundamine. Kunsti žanrid. Stiil; karikatuur, sarž. Grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst: foto, film, video, reklaam. Kitš; kunsti piiride avardumine. Virtuaalne kunst; inspiratsiooniallikad ja looming; Eesti rahvakunst kui soomeugri ja maailma etnograafilise kunsti osa; restaureerimine, renoveerimine ja konserveerimine. Võimalusel toimuvad muuseumitunnid KUMU-s või Kadrioru Kunstimuuseumis. Skulptuur Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest materjalidest (nt papjeemašee, plastid, papp, puit, traat jne); Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel. Graafika Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga. Paljundusgraafika: kõrg- ja sügavtrükk vastavalt võimalustele.</p>	<p>visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri, lööklause); kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel; võrdleb erinevaid kujundusstiile arvestades kunstniku käekirja, sihtgruppi, traditsiooni, ajastut. kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo-, olustikumaal); eristab ja kirjeldab selgete tunnustega kunstistiile (nt gootika, juugend, kubism, opkunst); suhtub kriitilisloominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (happening, performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kitš; virtuaalne kunst; kasutab ainespetsiifilist keelt kunstide kirjeldamisel ja mõtestamisel; väärtustab maailmakultuuri mitmekesisust. Toob välja maailmakultuuri elemente oma ja kohaliku kultuuri nähtustes; kirjeldab kunstimälestiste säilitamise viiside (restaureerimine, renoveerimine, konserveerimine) erinevusi; toob näiteid autorikaitse reeglitest väljendab end erinevate joonistus- ja maalivahendite kaudu spontaanselt (visandlikult) ja kaalutletult (viimistletult); valib iseseisvalt oma idee teostamiseks sobivaid</p>	<p>Lavakujundus. Emakeelepäevstendi kujundamine. Eesti Vabariigi aastapäevstendi kujundamine. Koolimaja kaunistamine. Rahvuskultuuri elementide ja sümboolikaga detailsem tutvumine ning nende elementide kujutamine loomingus.</p>
---	---	---

	<p>vahendeid ja tehnoloogiaid (sh arvuti, videokaamera) ning väljundeid (sh assamblaaz, installatsioon jne); selgitab kõrg-, sügavja lametrüki tehnoloogilist erinevust.</p>	
--	--	--

III kooliastme hindamine:

Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kui õpetaja kasutab hindamiseks kooli hindamisjuhendist erinevat hindamismudelit, siis ta teavitab sellest õpilasi enne töö sooritamist.

III kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Õpilane tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires; tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt; on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest; suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid; suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad loogika ja ruumilise mõtlemise ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist; mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes; suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada; on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist; väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne; mõtleb loovalt, on avatud enesearendamisele.